

Mbok Ndíndí mbonyu

Jñn

ásíní

Ευαγγελιον εις παν ανθρωπον

¹ Bápéere ghoko mmik, mmu ane achi Ευαγγελιον anán achi nyaka. Abhak ne Mandem, ne abhak Mandem.

² Abhak ne Mandem te ndũ nebhõnet.

³ Mandem afuét ntá yi ke ághoko menyin menkem. Mandem abhíkí ghoko yěnyin ene yi apu ne yi.

⁴ Nepém néfù chí ntá yi mmu bábhìni be Ευαγγελιον. Ne nepém enen nébhak erónó ené ékà bo mángó tetep.

⁵ Erónó yó éghò ndũ nebhõet ane ejuri echi, ne ejuri épú kway meneme yó. *

⁶ Mandem atõ nyaka mmu amot ane aka nnyén be Jñn.

⁷ Atwó bégháti bho eti erónó eyó be yěntiki mmu ane ághókó enyin ene yi árèm, anoko yó.

⁸ Jñn apu nyaka erónó yó. Atwó chí bégháti bho enyin ene yi arini eti erónó yó.

⁹ Erónó ene tetep, ené ékà yěntiki mmu angó mban étwó ntá bõ mmik.

¹⁰ Ευαγγελιον ébhak fá amik, ne báfúét ntá yi ke bághoko mmik. Yě nò, mpok yi átwó fá amik, bõ mmik kerini enyu mmu yi achi.

* **1:5** Ejuri épú kway meneme yó: Nò chi be Satan apú kway betan ancha Yesu.

11 Atwó ntá bǒbhi, ke bǒbhi bábhíkí sǒt yi ne maṇák.

12 Ke bo mankem abhen básóré yí ne maṇák, básíkí nti ne yi, áchye bhǒ betañ bé mándǒp chí bǒ Mandem.

13 Mbǒṅ Mandem ke ákù bǒ mambak bǒbhi. Bábhíkí fu nyaka ye chi amæet nkwǎ, ne yě chi ndũ nkaysi nkwaṅwan.

14 Eyǒṅ, éyíbhiri nkwǎ, atwó achǒkǒ ne bhese. Séghó menwǒp ebhi ebhen bejwi ne berĩndu ne tetep. Eyǒṅ chi Njanamǒ ane áfú ntá Eta.

15 Jǎn ághátí nyaka bho ǔti yi ambik, andeme nǒkǒ be, “Né chi mmũ ane mérèm nyaka ǔti yi be, ‘Mmũ ane átwǒ me ansem achá me. Bápére bhe me, yí achi.’”

16 ǔti beyǎ berĩndu ebhi, achyé bhese áfók ndǒṅ ne ndǒṅ.

17 Mandem afæet nyaka ntá Moses achye bho bebhé. Ke afæet chi ntá Yesu Kristo ke áṭṅṅ bhese berĩndu bhi ne tetep.

18 Yě mmu abhíkí re ghǒ Mandem. Njanamǒ ywi mmu achi nebæet amǒt ne yi ke ákú bo mandĩṅi mmu yi achi.

*Enyĩṅ ene Jǎn Njwiti ághátí bho ǔti Yesu
(Mt 3.1-12; Mk 1.1-8; Lk 3.1-18)*

19 Ewak émǒt, bǒbati bo Israel abhen Yerúsalem bátó bachiákap Mandem ne bǒneréket Lévi ntá Jǎn be mámbép yi angati bhǒ enyũ mmu yi achi. Ne chi enyĩṅ ene éfú Jǎn anyu mbǒ ntísie.

20 Yi ke bhese bhǒ yěnyĩṅ ne yi ke rǒ bekeme bhǒ. Arem be, “Puyě me ke nchí Mpeme Mandem afyé nyaka bariep be áṭò.”

21 Bð bhə bápɛt bábhép yi bɛ, “Wə əchí yé agha? Eláija ke?” Jñn yi bɛ, “Mnú Eláija.” Bápɛt babhɛp yi bɛ, “Ɔchí ndɛmɛkɛpɛnti anɛ Moses árémé nyaka bɛ átwò?” Akɛmɛ bɛ, “Aɛ.”

22 Ndəŋ ɛyə bábhép yi bɛ, “Wəmbəŋ ərɛm bɛ əchí agha? Ghatí bhɛsɛ mmu wə əchí bé sɛmpɛtnsɛm nɛ ɛyəŋ ntá bo abhɛn bátó bhɛsɛ. Wəmbəŋ əchí agha?”

23 Jñn aghati bhə mbənyũ ndɛmɛkɛpɛnti Asaya arɛmɛ nyaka bɛ, “Nchí mmũ anɛ achi amɛm baso ábik nɛ ɛyəŋ amfay andɛmɛ nəkə bɛ, ‘Nyabhé ká mbi Acha ambak chak.’ ”

24 Bðnkwə Fárisi kɛ bátó nyaka bðbhə ntá Jñn.

25 Bábhép yi bɛ, “Ɔbhé əpú Mɛpɛmɛ Mandɛm afyé nyaka bariɛp bɛ átwò, əbhé əpú Eláija, nɛ əpú ndɛmɛkɛpɛnti, kɛ ndaká yí ójwiti bho?”

26 Jñn akɛmɛ bhó bɛ, “Mějwiti bho nɛ manyiɛp, kɛ mmu áchí fá téé nɛnti ɛnɛka anɛ bábhíkí riŋi.

27 Yi átwò mɛ anɛm. Mbíkí kway mmu anɛ nchí kaŋari nkwəbhénya bɛkak ɛbhi.”

28 Mɛnyiyi ɛbhɛn bɛfákári chi ɛtək Bétani, ɛbhě Nyén Jódan, nɛ ndũ nɛbhɛt anɛ Jñn ájwiti nyaka bho.

Yesu, Mónkwəmén Mandɛm

29 Nti nywəp, Jñn aghə Yesu ndu átwò ntá yi, arɛm bɛ, “Yini Mónkwəmén Mandɛm anɛ ápəkə bɛbú bo mankɛm fá amik!

30 Yí kɛ mɛrɛm nyaka ɛti yi bɛ, ‘Mmũ átwò mɛ anɛm anɛ acha mɛ mbənyunɛ bápɛrɛ bhe mɛ, yi achi.’

31 Yě mɛmbəŋ mbíkí riŋi nyaka bɛ chi yí, kɛ ntí anɛ ntwó njwiti nəkə bho nɛ manyiɛp chí ndu bɛkə bo Israel mandiyi mmu yi achi.”

³² Jñn abho beghati bho enyih ene yi ághó ne amík ãti Yesu. Yí be, “Ngò ndũ Efónó Mandem áfú amfay asot mkpá ebhónó are sep kpát ate yi amuet.

³³ Kpáte mpok eyò, nke rihì bé chí yí. Ke Mandem mmu átó me njwiti bho ne manyiep, anán aghati nyaka me be, ‘Mmu ane óghó Efónó Mandem asebhè aròp ne yi, yí wu ke achì mmu ane ájwiti bho ne Efónó Bedyere.’

³⁴ Me Jñn ngò ne amík ndũ menyih ebhen béfákárí, ne nchí rem mbò ntísie be tetep mmũ-ne chi Mmò Mandem.”

Bakonjo Yesu ahben mbi

³⁵ Néyí nókó, Jñn apet abhak téé ne bakonjo bhi bati apay.

³⁶ Aghó ndũ Yesu áfuet, arem be, “Ghó Mónkwómén Mandem!”

³⁷ Bakonjó Jñn bati apay bághók nókó enyih ene yi árémé, báró yi bábhò bekonjo Yesu.

³⁸ Yesu ayibhiri mmuet aghò bhò ndu bákòño yi. Abhép bhò be, “Bàyàn yi?” Bákeme yi be, “Rábay, òchòkò fá?” [Rábay chi Ntò]

³⁹ Aghati bhò be, “Twó ká ghò.” Bárók ne Yesu baghò nebhet ane yi áchòkò. Mpok yò nywòp nébhák mbò nkárénkà enwi ené ngósí. Bábhák ne yi kpátè beti begha.

⁴⁰ Mmu amot ndũ bóbhò bati apay abhen bághoko nyaka enyih ene Jñn árémé ãti Yesu, ne abho bekonjo yi aka nnyén be Andru. Abhak manò Símun Píta.

⁴¹ Aròk témté, aghò mómayi Símun, aghati yi be, “Séghò mmu ane bábhìhì be, ‘Mesáya’”, nò chi, Mpe me Mandem afyé nyaka barièp be àtò.

42 Andru asot Símun arək ntá Yesu ne yi. Yesu ayiñi yí, arem be, “Wə ɔchí Símun, mmǒ Jñn. Chəñ nnyén ena néchák némbak be Séfas” [nə chí Setárébhé]. †

Yesu abhiñi Filip ne Natániel bé mámbák bakojo bhi

43 Nti nywəp, Yesu akə nti bérəñ atú Gálili. Arək aghó mmu ane áká nnyén be Fílip. Aghati yi be, “Tʷó bhák nkojo wa.”

44 Fílip abhak mmǔ Betsáida, nkúbhé etək ene Andru ne Píta báfú aré.

45 Fílip arək atemeri Natániel aghati yi be, “Séghǒ mmu ane Moses ásíní nyaka ɛti yi amem Ekáti Bəbhé Mandem, nkúbhé yi mmǔ baremé kepǎnti nkʷə básíní ɛti yi. Nə chi, Yesu mmu Násáret, mmǒ Joséf.”

46 Natániel ághókó nókó enyiñ ene Fílip árémé abhép yi be, “Ntikí erítí enyiñ ékway befu Násáret?” Fílip aghati yi be, “Wəmbəñ tʷó ghó.”

47 Yesu ághó nókó ndǔ Natániel átwə ntá yi, arem ɛti yi be, “Né, chi mbəñ mmǔ Israel témé témé. Bapu apú ne yi wáwák.”

48 Natániel abhép Yesu be, “Ɔkə ná ke ɔriñi me?” Yesu akeme yi be, “Fílip ápére bhiñi wə ndǔ mpok ane ɔchí anerenək fig, nnán ngo wə.”

49 Natániel arem be, “Ntəñ, ɔchí Mmə Mandem tetep! Ɔchí Mfə bo Israel!”

50 Yesu ákémé yí be, “Ɔti ndémé bé ngo wə anerenək fig ke ónókó bé nchí Mmə Mandem? Chəñ óngó menyíñ ebhen becha ebhen.”

† 1:42 Séfas ndǔ eyəñó Grik chi “Setárébhé” ndu Kényan.

51 Yesu aghati yi be, “Tetětɛp, chɔŋ māngɔ ndũ nebu nɛnɛne gbee, bɔ́ángel Mandɛm mánkó amfay mánsebhɛ nɔkɔ amik betɛmɛri Mɛ Mmu mfú ntá Mandɛm.”

2

Yesu akɛ manyiɛp ayibhiri mmɛm ndũ epǎ nebhay

1 Ɛfɛ́éré nókó manywɔp apay, epǎ nebhay ébhák amɛm ɛtɔk Kána, atú Gálili. Nnɔ Yesu abhak aré.

2 Mának nyaka Yesu nkwo ne bakonɔ bhi ndũ epǎ nebhay eyɔ.

3 Mmém ámay nókó, nnɔ Yesu arɔk aghati yi be, “Mmém epǎ amay.”

4 Yesu akɛmɛ yi be, “Mmá, ndaká yí ɔsɔŋɔri mɛ ɛti mmém? Mpok aya abhíkí re kway.”

5 Máyi aghati bo abhen bákɔre mmɛm be, “Kɛ ka yɛntiki enyiŋ ɛne yí ághàti bhe.”

6 Bejɔ manyiɛp betandat bechi nyaka are téé. Yɛntiki ejɔ ɛsɔt nyaka mbɔ líta manyiɛp besá byo. Békɔŋɔ epɪŋ ɛné bo Israel, básɔt nyaka manyiɛp ndũ bejɔ ebhɔ ndu béso bépókó mmɛt.

7 Yesu aghati bakũ betik be, “Fíé ká manyiɛp amɛm bejɔ ebhɔ kpát ménjwi.” Báfyé manyiɛp amɛm bejɔ, béjwí te anyu.

8 Aghati bhɔ be, “Sɔt ka mbɔk mǎnchyé ntá mũnti epǎ nebhay”. Báká nó.

9 mũnti epǎ nebhay ághókótí nókó, aghó bé manyiɛp mɔ arɔp chi mmém. Yi kerɪŋi ebhak mó áfú, yɛndu bakũ betik abhen bákò mɔ b́aríní nyaka be manyiɛp ke ayibhiri ndũ mmɛm. Mũnti epǎ nebhay abhɪŋi mbǎyngɔré,

10 arɛm bɛ, “Ndũ ɛpa, báyambi mantwɔ chi nɛ ɛrítí mmém. Nɛ bo mǎnánj manyú ánychwé bhɔ amɛt, kɛ mǎntwɔ nɛ yěntiki enyũ mmém báchák. Kɛ ɔró ɛrítí mmém ansem, nɛ néne kɛ ótwò nɛ mó.”

11 Yesu akɛ nyaka enyĩnjí maknkay ɛnɛ amɛm ɛtɔk Kána, atú Gálili. Ebhák ɛrɪj ɛné mbi ɛnɛ yi akú ndu betɔj enyũ betɔj ebhɛn yi ábhónó. Èká, bakonjo bhi mánóko bɛ yi achi Mmɔ Mandɛm.

12 Ɛpǎ nebhay éfɛéré nókó, Yesu asɛp arɔk Kapɛnaum nɛ máyi nɛ bɔmayi nɛ bakonjo bhi. Bábhak aré ndũ mpay manywɔp.

*Yesu achwe ɛkerákap Mandɛm abók bakɔsɛ
(Mt 21.12-13; Mk 11.15-17; Lk 19.45-46)*

13 Ɛpǎ Nɛkɪnjɪ ɛnɛ bo Israel ɛróbhé nókó kékwót, Yesu akó, arɔk Yerúsalem ndu menyie ɛpǎ ɛyɔ.

14 Aré, arɔk achwe amɛm ɛkírí ɛnɛ ɛkerákap Mandɛm. Aghó bo abhɛn bátí mpɔj nɛ bághónómén nɛ bebhónó. Bo básòt nyaka menyij ebhɔ ndu bɛchye akap. Aghó bawupsí bakap nkwo aré.

15 Asɔt nnik aghoko ɛkpá, abho bébok bho nɛ yɔ, bɛ mámfú amɛm ɛkerákap Mandɛm. Akɛ enyumɔt nɛ bághónómén, nɛ mpɔj ɛné échí aré. Atakati bɛfémé bo abhɛn bákò esié bakáp bɛwupsi, nɛ atakati bakáp ayap.

16 Aghati bátí bebhónó bɛ, “Fɛré ká menyij ebhɛn fá! Báké sɔt ɛket Ɛtaya mǎnjibhiri ndũ ɛkerésie!”

17 Ndak awu akú bakonjo bhi bátik bɛ Èkátí Mandɛm ɛrɛm bɛ, “Chɔj ɛkɔj ɛné mbónó nɛ ɛket ɛye éngway mɛ.”

18 Békónjo enyij ɛnɛ Yesu akú, bo Israel bábhɛp yi bɛ, “Ntiki enyĩnjí maknkay ókway bekɛ mbɔ

ειν̄η̄ ndu bet̄η̄ bh̄εε̄ bē ðbh̄ñ̄ bet̄η̄ bek̄η̄ menȳiñ̄ ebh̄en?”

¹⁹ Yesu ak̄emē bh̄ō bē, “Mbák m̄anch̄óñt̄ī ek̄erák̄ap̄ enē, ch̄oñ̄ mp̄et̄ ntē yó̄ ndũ̄ manyw̄ōp̄ ar̄at.”

²⁰ Bō Israel b̄árém̄ bē, “Cháá, b̄áté̄ ek̄et̄ enē ndũ̄ mamié̄ bes̄ā bep̄aȳ nsem̄ at̄andat̄, ðbh̄é̄ ðkwaȳ bet̄ē yó̄ ndũ̄ manyw̄ōp̄ ar̄are?”

²¹ K̄ē ek̄erák̄ap̄ ené̄ Yesū árémé̄ ébhak̄ chī mm̄æt̄ yi.

²² Mpok̄ Mandem̄ ak̄η̄ yī ámp̄et̄nsem̄ ndũ̄ nep̄ém̄, k̄ě̄ bak̄oñ̄ō bhī b̄átik̄ bē yī arem̄ nyakā bep̄oñ̄ ebh̄en. Ek̄ú̄ b̄ō m̄ánókō menȳiñ̄ ebh̄en̄ bechī am̄em̄ Ek̄átī Mandem̄ nē ebh̄en̄ Yesū árémé̄.

Yesu ar̄iñ̄ī enyũ̄ nkw̄ă̄ achī

²³ Ené̄ Yesū ách̄ī Yerúsalem̄ ndũ̄ mpok̄ Ep̄ă̄ Nek̄iñ̄ī, bep̄yă̄ bō b̄ásík̄intī nē yī ě̄tī menȳiñ̄ī mak̄nkaȳ ebh̄en̄ b̄ágh̄ō yī ákú̄.

²⁴ K̄ē Yesū keḡuép̄ mm̄æt̄ nt̄á̄ yap̄, mb̄oñyunē, ar̄iñ̄ī nyakā enyũ̄ nkw̄ăñ̄wan̄ achī.

²⁵ Yě̄ mmū keḡhatī yī nkaysī b̄öbh̄ō mb̄oñyunē ȳimb̄oñ̄ ar̄iñ̄ī nyakā ndũ̄ nt̄ī nkw̄ă̄ nechī am̄em̄.

3

Yesu nē Nik̄odém̄os̄

¹ Mũ̄ntī bō Israel̄ am̄ot̄ achī nyakā. Akā nnyén̄ bē Nik̄odém̄os̄. Abhak̄ mũ̄nkw̄ō F̄árisī.

² Ēwak̄ ém̄ot̄ ar̄ok̄ nt̄á̄ Yesū nē betī arem̄ bē, “Nt̄oñ̄, sér̄iñ̄ī bé̄ Mandem̄ k̄ě̄ átó̄ w̄ō bē óntw̄ó̄ ónt̄oñ̄ bō mb̄oñyunē yě̄ mmū apú̄ kwaȳ bek̄η̄ menȳiñ̄ī mak̄nkaȳ ebh̄en̄ ók̄ū mbák̄ Mandem̄ apū nē yi.”

3 Yesu aghati yi be, “Tetětrep, Mandem apú kway bebhak ntá mmu mbə Mfə ywi, kpáte mámbe yi ndəŋ achak.” *

4 Nikədéməs abhép yi be, “Ná bákway bebhe mmu ane ánəŋ áchíkí? Akway bérétnsem amem menie máyi be mámbé yi ndəŋ achak ke?”

5 Yesu akeme yi be, “Tetětrep, Mandem apú kwáy bebhak ntá mmu mbə Mfə ywi kpáte mámbé yi ne manyiep* ne Efónó Mandem.

6 Nəbhě enen nkwā chi nəbhě nkwāmæet, ke nəbhě Efónó chí enen nəfú ntá Efónó Mandem.

7 Ɔké bhák maknkay ndu ngátí wə be, ‘Bábhəŋ bebhe wə ndəŋ achak.’

8 Mbúep áfòk, ándək ebhak ene wu ábhónó bérəŋ. Ɔghok ndu wu áfǣt ke əpú riŋi ebhak wu áfú ne ebhak ene wú árəŋ. Echi enyumət ne yěntiki mmu ane bábhé yi ndu betəŋ Efónó Bedyere.”

9 Nikədéməs abhép yi be, “Eyo ekway bəfàkari ná?”

10 Yesu akeme yi be, “Ɔchí ntəŋ ntá bo Israel ane bo báriŋi sayri, yě nə əbhíkí riŋi menyiŋ ebhén-ε?

11 Tetětrep, sérəm menyiŋ ebhen séríŋí, ne séghàti bho chi menyiŋ ebhen séghó ne amík, yě nə bəpú noko menyiŋ ebhen séghàti bhe.

12 Mbák ngátí bhe menyiŋ ěti barak ane áfàkari fá amík be kenókó, ná bəkwáy menoko mbák ngátí bhe menyiŋ ěti barak ane áfàkari awu amfay?

13 Yě mmu amət ábhíkí re ko amfay ebhak ene Mandem achi, ébhíkí fǣt Mmu ane áfú ntá

* **3:3** Bebhe mmu ndəŋ achak: Chi nepém nekə enen Mandem áchye mmu mpok yi átíknsəm ndū bebú, aka be Yesu achi Mpeme ne Acha ntá yi.

Mandem, yi mmu áfú amfay atwə amik.

14 Nkúbhé mbə enyũ Moses ásóré nyaka nnyó-senəŋ abhat ndũ enək, ayon amfay, amem baso, enyu eyə ké bábhónó beyon Mmu ane áfú ntá Mandem nkwə amfay.

15 Bábhəŋ bekpəŋ yi amfay enək be yě agha ane anoko yi, ámbónə nepém enen nebhiki bhəŋ ngwenti.

16 “Mandem akəŋ nyaka bð mmik tontó, kpát achye Njaná Mýwi be yě agha ane ánókó yi, áké gu áném, ke ámbónə nepém enen nebhiki bhəŋ ngwenti.

17 Mandem abhíkí to Mýwi fá amik be ántwó ántəŋ bð mmik andem be babhəŋ bekwéné. Atð yí chi bé ámfuét ntá yi, ampeme bð mmik.

18 Bápú temsi mmu ane ánókó yi, ke mmu ane ábhíkí ka menoko, bekwéné bechi ne yi mbənyune ábhíkí ka menoko Njanə-Mə Mandem.

19 Ntí ane Mandem átəŋ bo abhen bábhíkí noko Mýwi chi bé erónó étwə fá amik ke bo bákəŋ ejuri bácha erónó, mbənyune barak abúabə ke bə bákə.

20 Yěntiki mmu ane ákə barak abúabə əpap erónó. Apú rəŋ ebhak ene erónó echí ndũ apú yəŋ bo mangə menyin yi ákə.

21 Kə mmu ane ákə menyin ebhen bechi tetep átwə ndũ erónó ne manák, be bo mangə be Mandem ke ákwak yi ankə menyin ebhə.”

Enyin ene Jñn áréme ɛti Yesu

22 Yesu ánáná nókó bérém enyin ené yi ághàti Nikədémos, arək bebhak bechak atú Judéya ne baghəkó bhi. Abhak aré ne bhə anjwiti nəkə bhə.

23 Μποκ εγω, Jñn abhak Aénøn, kekωat ne Sálím, anjwiti nãkã bho. Abhak aré mbõnyune manyiep aya nyaka ebhak εγω. Bo b́aré røn ntá yi, anjwiti nãkã bho.

24 Bábhíkí re kem nyaka Jñn mamfyε ekerékenøn.

25 Ebhíkí tat, epáítí ékwén nenti bakonjo Jñn ne mmu Israel achak éti enyũ neso enen nékã mmu ambak pépép besí Mandem.

26 Eká bakonjo Jñn b́arók ntá yi barem be, “Ntøn, mmu ane achi nyaka ne wõ ebhé Nyén Jódan ené awu óngati nãkã bo menyin éti yi, ájwiti bho ne yéntiki mmu árøn ntá yi.”

27 Jñn akeme bho be, “Yé mmu apu kway bebhøn enyin kpáte Mandem anchye yi yõ.

28 Bě babhøn b́achí batísie ndũ ndémé bé puyé me ké nchí Mpepe Mandem afyé nyaka bariεp be áto. Nchí chí mpøkãntó ane Mandem áto be njambi ke yi antwõ.

29 Mbäy-ngõre ke ábhónó ngõré. Mmære mbäyngõré ane áchí téé ánøn béghok εγøn ene mbäyngõré, † ághok εγøn eyi, ambón beγã mañák. Enyu yõ ke échi ne me. Mañák ama ajwí pøot néne.

30 Nsónó yí abhøn békó nókó kó, aya ansep nãkã.

31 “Mmu ane áfú amfay, achá yéntiki mmu achak. Mmũ mmik afu fá amik, ne árem chi barak ané mmik. Mmu ane áfú amfay achá bõ mmik mankem.

32 Yí ághati bo menyin ebhen yi aghõ ne amík, aghók ne batú. Yé nã, yé mmu apú noko enyin ene yi árèm mbõ enyin.

† 3:29 Ndu kémbáep, Yesu achi mbäyngõré mbõnyune atwõ nyaka fá amik chi éti yese, ne mbák sémbat mmæet ne yi, yényin epu kway befap beεe ne yi.

³³ Κε mmu anε ághókó ενyιη ενέ yi areme anoko, áτoη be yi anókó ενyιη ενε Mandem árémé be échí tetep.

³⁴ Echi nò mbonyune yí mmu Mandem áto, árém chi Eyoη Mandem mbonyune Mandem achyé yi Efónó Bedyere njenti ti.

³⁵ Eta Mandem akəη Móywi ne afyé menyιη menkem yi awə. Mandem achyé yi Efónó eyi njenti ti.

³⁶ Yəntiki mmu anε ánókó Mmu anε áfú ntá Mandem, ábhəη nepém ενεν nebhiki bhəη ngwenti. Mmu anε ábhíki noko Mmu anε áfú ntá Mandem apú bhəη nepém. Ke bebənti Mandem bétinjι ne yi.”

4

Yesu ne ngərə Samária

¹ Yesu arinjι be bənkwo Fárisi bághók be beyə bo bərəbhe koηo chi yi ne yí anjwiti nəkə bhə, ne bé bakoηo bhi báya mácha nəkə abhen Jñn.

² Sayri sayri, puyə Yesu ke ájwiti nyaka bho, chí bakoηo bhi.

³ Yesu árinjι nəkə nə, afa atú Judéya apet atú Gálili.

⁴ Abhəη nyaka béfəét atú Samária ndu berəη Gálili.

⁵ Eku, akə aghaka etək Samária ενε bábhinjι bé Síka, kékwót ne nebhəérémik anε Jekóp áchye tentep ntá móywi Joséf.

⁶ Mbokó manyiep anε Jekóp ábhák are. Yesu ágháká nəkə aré, ndü yi ánəη ápóbhé, achəkə nepaká mbokó manyiep wu. Nywəp nébhák mbə nkárénká byo ne epay.

⁷ Ngǝré Samária amət atwó ndu beya manyiɛp aré. Yesu aghati yi bɛ, “Mma, chyɛ mɛ manyiɛp nnyú.”

⁸ Mpok ɛyɔ, bakoŋo Yesu bárɔŋ nyaka ɛtək ndu békú nɛnyíé.

⁹ Ngǝré Samária wu akɛmɛ Yesu bɛ, “Wɔ, ɔchí mmu Ju, atú Judéya, mɛ mbák ngǝré atú Samária, ɛkɔ ná kɛ ɔrɛm bɛ nchyé wɔ manyiɛp ónyú. Bɔ Judeya bábhíkí bhɔŋ yěnyiyi bɛkɛ nɛ bhɛsɛ bo Samaria!”

¹⁰ Yesu akɛmɛ yi bɛ, “Mbɔ ɔríní akap anɛ Mandɛm áchyè bho, nɛ mmu anɛ árémé nɔ bɛ, ‘Chie mɛ manyiɛp’, mbɛ ɔrɛm mɛ nchyé wɔ manyiɛp amɛn áchyè nɛpém.”

¹¹ Ngǝré wu arɛm bɛ, “ɛta, ɔbhíkí bhɔŋ ɛnyiyi ndu béyǎ manyiɛp nɛ yɔ, nɛ mbokó manyiɛp áchwɛ, ɔbhɔŋ manyiɛp amɛn áchyè nɛpém fá?”

¹² Ɔchá ɛtayɛsɛ Jekóp mmu átémé nyaka mbokó manyiɛp anɛ arɔ ntá yɛsɛ? Ná ókway bɛchyɛ mmu manyiɛp amɛn áchá amɛn yímbɔŋ ányu nyaka, nɛ bǔbhi mányú, mpɔŋ ɛyi ényú?”

¹³ Yesu akɛmɛ yi bɛ, “Yě agha anɛ ányù manyiɛp amɛn, apú rɔ bébɔŋ ɛkwaká manyiɛp.

¹⁴ Kɛ mmu anɛ ányù manyiɛp amɛn mɛchyè, apú pɛrɛ bhɔŋ ɛkwaká manyiɛp wáwák. Manyiɛp amɛn mɛchyè yi, ábhák ntá yi mbɔ ntí mónyɛn ané manyiɛp ányà y arɛ, anchyɛ nɔkɔ yi nɛpém ɛnɛn nɛbhíkí bhɔŋ ngwenti.”

¹⁵ Ngǝré wu arɛm ntá yi bɛ, “ɛta, chyɛ mɛ manyiɛbhé mɔ, bɛ manyiɛp áké pɛrɛ kwak mɛ, nɛ bɛ nkɛpɛrɛ twɔ fá ndu beya manyiɛp.”

¹⁶ Yesu aghati yi bɛ, “Dók bhini nném aywɛ, twó

ne yí.”

¹⁷ Ngwóré wu akeme yi be, “Mbíkí bhón nném.”
Yesu arem be, “Orem tetep bé abhiki bhon nném.

¹⁸ Onán abhón maném batay, ne mmũ ane óchí ne
yi néne, abhiki bhay wó. Orem tetep!”

¹⁹ Ngwóré wu arem ntá yi be, “Eta, ngó néne be óchí
ndemekepinti Mandem.

²⁰ Botayese bátwò nyaka fá ndũ njie ne mánchye
nókó Mandem kenókó, ke be bõ Judeya bārēm be
Yerúsalem ke áchi ebhak ene bo bábhónó bechye
Mandem kenókó are.”

²¹ Yesu arem be, “Mmá, nokó enyih ené mēghàti
wó. Mpok átwò ane bo bápú pere bhon bechye
Eta Mandem kenókó yě chi fá ndũ njie ne, yě chi
Yerúsalem.

²² Bě bo Samaria, bāchyè kenókó ntá enyih ene
bābhíki riñi. Bese bo Judeya séríñi mmu ane séchyè
kenókó mbonyune Mandem áfuet chí ntá bo Judeya
bépeme bho.

²³ Mpok átwò, ne mpok eyó anán aghaka ane
bo abhen bāchyè Eta Mandem kenókó, bákù nò
enyu ené échí tetep be Efónó Mandem áton bhò
mbi. Menyũ bo bhò kě Mandem áyàn mánchyé yi
kenókó.

²⁴ Mandem achi Efónó, ne bõ abhen bāchyè yi
kenókó, bábhon bechye yi kenókó ne nti nemot ndũ
betan Efónó Bedyere.”

²⁵ Móngwóré wu arem be, “Ndíñí bé Mpepe
Mandem afyé nyaka bariεp be áto, yi mmu bábhini
be Kristo átwò. Anán ántwó, chon angati bhese
barak ankem.”

²⁶ Yesu aghati yi be, “Me, mmu nchí rem né kepi

ne wə, ke nchí Mpeμε.”

27 Nkúbhé mpok yə, bakoŋo Yesu báfú ebhak ené bάρónó beku nenyíé bápetnsem. Bábhák maknkay beghə be Yesu ārēm kepi ne ngoré, ke yě mmũ wap kebhep ngoré wu be, “Jyàn yi?” Ne yě amət kebhep Yesu be, “Ndaká yí árēm kepi ne yi?”

28 Ngoré wu arə etě manyiep eyi, arək etək téé, abho bégháti bho be,

29 “Twó ká ghə mmũ ane ághátí me yěntiki enyiy ené nká ndũ nepém ena. Chí Mpeμε Mandem afyé nyaka bariep be ätò ke?”

30 Ekú etək enkem émóko, bábhó bérəŋ ntá Yesu.

31 Mpok ane ngoré wu aró arónó etək, bakoŋo Yesu béré nik yí mmuet bé “Ntəŋ, nnyíé mbə nenyíé.”

32 Ke yí aghati bhə be, “Mbəŋ nenyíé ményie enén bābhíki riŋi.”

33 Ekú, bábhə bebhep bati be, “Mmũfú atwə yi ne nenyíé ké?”

34 Yesu aghati bhə be, “Nenyíé ena chi beku enyiy ene mmu ane átó me áyàn nká, ne menáná betik ebhi.

35 Pú bārēm be, ‘Mbák éngáká batəŋ anwi, chəŋ mámfere mbwət ebhi?’ Ke nchí ghati bhe be mǎnjəŋ amík mǎnjiyi nki, mǎngó ndũ mbwət ánəŋ ágháká béfére ebhi.

36 Mmu ane áfère mbwət ebhi, äbhəŋ akap ndũ betik ebhi. Ne änyokoti mbwət ane áchí chí bo abhen bábhəŋ nepém enen nebhiki bhəŋ ngwentí, be mmu ane ápí mbwət ne ane áfère yə ebhi, bó mankem mámbóŋ maŋák.

37 Echi tetep mbə enyu bārəm be, ‘Mmu bépi äpi, ane beghem angem.’

38 Ntö be be mändok mämferε mbwət ane bābhiki pi. Bo bachak bāpi, be bāghəm mbwət ane bə bapi.”

39 Beyä bo Samaria abhen báfú etək mánóko Yesu ěti nerem ane ngərə wu areme be, “Aghátí me yěntiki enyiη ene nká ndü nepém ena.”

40 Mpok bátémérí Yesu, máník yi mmæet be ámbák ne bhə, ne abhak ne bhó ndü manywəp apay.

41 Ne beyä bo báchák mánóko ěti menyιη ebhen Yesu aghati bhə.

42 Ekε bārém ntá ngərə wu be, “Epet epu bé ěti menyιη ebhen órémé ke sénókó. Besé babhəη séghok ne batú beyəη ebhen bэфú yi anyu, ne sérιηi be né chí Mpeμε bə mmik tetep.”

Yesu abú mmə mǔngo

43 Manywəp apay ane Yesu achi ne bo Samária áfúéré nókó, afa berəη atú Gálili.

44 Yimbəη arem nyaka be, “Bápú chyε ndemεkepinti kenókó amem etək eyi.”

45 Mpok Yesu áchwóbhé Gálili, bə Galili básət yi ne manák ndu bāghó yěntiki enyiη ene yi ákú Yerúsalem mpok bārəηó are ndü Epä Nekιηi. Bó nkwo bārəη nyaka ndü epä yə.

46 Yesu apet arək etək Kána, atú Gálili, ndü nebħæet ane yi ákú nyaka manyiep áyibhírí mmém. Münti amət abhak Kapənaum ane móywi áme.

47 Aghókó nókó bé Yesu afü atú Judéya átwə Gálili, arək are nik yi mmæet be ándók Kapənaum ámbú móywi. Mówu arəp nyaka chi kékwót bégu.

48 Yesu aghati mŭngo wu be, “Bǎpú ka menoko me mbák bǎbhíkí ghó berinjí maknkay.”

49 Mŭngo wu arem be, “Eta, twó séndók be mówa áké sebhe.”

50 Yesu akeme yi be, “Petnsem anywóp, móywe apú gú.” Mŭngo wu anoko enyinj ene Yesu árémé, afa, are gure.

51 Ené yí ásèp áròn, bǒ betok bhi bátéméri yi ambi, baghati yi be, “Móywe achí nepém.”

52 Abhép bhó be, “Ntiki mpok yi ábhó béchoko sayri?” Bákéme yi be, “Eyu ndu nkárénká amot ne ngósí.”

53 Chi mówu atik bé ndŭ nkúbhé neηókó nywop eno ké Yesu ághati yi be, “Móywe apú gú.” Ékú mŭngo wu ne *efo eyi enkem mánóko Yesu.

54 Enyinj ene ébhák erinj ené éjwí bepay ndŭ menyinjí maknkay ebhen Yesu ákú mpok yi áfú atú Judéya aronjo atú Gálili.

5

Yesu akε mmŭ anε átáré amik ndŭ neme atan

1 Étáré nókó, mpok epǎ bo Israel échák akwáy. Yesu akó, arók Yerúsalem.

2 Éntínyén ebhak Yerúsalem, kékwót ne nyŭ-ebhá anε bǎbhinj be nyŭbha bǎghónómén. Bǎbhinj éntínyen eyo ndŭ eyon ené bo Israel be Betsáta. Bétém betay bebhak kekwt ne éntinj eyo.

3 Beyǎ bǒmame bǎbhák aré; manémámik, ne babhénti, ne abhen bachi bhuré. Baré non be nnyén némbonj.

4 Mpok ne mpok, ángel Mandem ásèp nyaka amik ambonj éntínyen eyo. Ne mmŭ neme anε

áyámbi ásébhé amem, yěntiki enyũ neme enen yi abhəŋə némay.

⁵ Mmũ amət abhak aré ane ánánj áchí nyaka amik ndũ neme mamié esá nsem neku ne arat.

⁶ Yesu ágháká nókó ndu betem ebhə, aghó mmu wu bháré. Arinjí bé yi anánj atat aré ndũ erórí mpok. Abhép yi be, “Ŋyánj bé óntánj?”

⁷ Mmũ neme wu akeme Yesu be, “Eta, mmu apú ane ápəkə me nsep anyén ayak mpok nnyén nébòŋ. Mperé nu béchwóp aré, mmu achák anánj áyámbi.”

⁸ Yesu aghati yí be, “Faté, pəkó šsák eye kə.”

⁹ Témte wu, mmu wu atanj. Asət bekpaka bhi abho bekə. Nywəp enə nébhak chí nywəbhé neywəməet bo Israel.

¹⁰ Ekə, bo Israel bárem ntá mmu ane bábú yi be, “Echəŋ chí nywəbhé neywəməet ne ebhé ébhíkí ka be ómpókó šsák eye.”

¹¹ Akeme bhə be, “Mmu ane ábú me ke ághátí me be, ‘Pét šsák eye, faté kə.’ ”

¹² Bábhép yi be, “Mmüré ághátí wə əmpet šsák eye ənkə chí agha?”

¹³ Ke yi ke rinj mmu wu. Yesu ábú nyaka yi anəne arək mbənyune beyă bo báchí nyaka aré.

¹⁴ Ebhíkí tat, Yesu atemeri yi amem ekerákap Mandem, aghati yi be, “Yinjí, ónánj ətanj! Dš bebú be esəŋəri ené échá eyə éké temeri wə.”

¹⁵ Mmũ wu arə, arək, aghati bəbati bo Israel be Yesu ke ábú yi.

¹⁶ Əti yə ké bo Israel bábhó béchyə Yesu nenyok, be yi akə mmu atanj ndũ nywəbhé neywəməet.

¹⁷ Ke Yesu aghati bhó be, “Ətaya əkə betik mpoknkem, ne menkwó mbəŋ bekə betik.”

18 Ɛτι ενyιη ενε Yesu árémé, bo Israel bápét báre yaη mbi βεway yi. Ntí abhak βε, puyɛ χι ndiere βε akwen ebhé nywəbhé neywəməet, ke ndak ané akpik ábébhé áchá ábhák βε, yí ábhìη; Mandem βε etayi, νε βε βέκə nə chi βeyenti mməet νε Mandem.

Mandem achyé Móywi betan

19 Yesu aghati bhə βε, “Tetéter, Mme Mmə Mandem mpú kwáy bekə yěnyιη ndũ betan ebha. Mékə chí menyιη ebhen ngó Etaya ákə. Yěntiki ενyιη ενé Etaya ákə, yó ke Me Móywi nchí kə nkwó.

20 Ɛχί ενyu εyə mbənyune Eta akəη Mme Móywi, νε áτəη με yěntiki ενyιη ενε yímbəη ákə. Ne chəη antəη με menyιηί maknkay ebhen becha ebhen, βε manyu ánhók bhe.

21 Nkúbhé mbə ενyũ Eta áηèμε bawú anchye bhə nepém, nó kě Mme Móywi nchí chye nepém ntá yě agha ane méyàη bechye nepém.

22 Yě mmu, Eta apu tan manyé yi. Achyé betan menkem ntá ya, Mme Móywi, βε ntán yěntiki mmu.

23 Akə nə βε bo mankem mányché Mme Móywi kenókó nkúbhé mbə ενyũ báchyè yi kenókó. Mmũ ane apu chye Mme Móywi kenókó, apú chye kenókó ntá Etaya mmu ato με.

24 Tetéter, mmũ ane ághókó ενyιη ενε mǝrəm, anoko mmu ane átó με, ábhəη nepém ενen nebhiiki bhəη ngwenti. Mandem apú rəm βε bekwéné bechi νε yi. Afũ ndũ nēwú, achwe ndũ nepém.

25 “Tetéter, mpok átwə, νε anán akway, ane bawú bághòk εyəη εya, Mme Mmə Mandem, νε abhen bághókó mámbəη nepém.

26 Nkúbhé mbə ενyũ Eta áchyè nepém, nə kě yi áchyé Mme Móywi nkwo betan béchyè bo nepém.

27 Ne achyé me betan ndu bétàn bo, mbonyune me ke mfú ntá Mandem.

28 Báké bhak maknkay beghok menyin ebhen. Mpok átwò ane bawú mankem bághok eyon eya amem manem ayap.

29 Ne mánánj mángók eyon eya, báfù ndũ manem ayap. Abhen bákú nyaka beri ndũ mmik ne, májeme, manchwe ndũ nepém enen nebhiki bhon ngwenti, ne abhen bákú nyaka bebá, májeme mámbónj ntemsi.”

Batísie Yesu

30 Yesu arək ambi berem be, “Mpú kwáy beka yenyin ndũ betan ebha. Ené mǝkà nchí kə chi ndũ betan Mandem mmu átó me. Mǝtàn bo mbə enyũ yi aghati me ntan bo. Ne mǝtàn bo chí enyu ené echí chak, mbonyune mpú kə menyin ebhen membon nchí yan beka. Nchí kə chi menyin ebhen mmu ane átó me áyàn nkə.

31 Mbák ndem ɛti mməét eya, mbǝj bo abhen bakway bérinj be enyin ene mǝrəm ébhíkí bhon menwəp.

32 Mmũ ane áte me ntísie achi nyánjá, ne ndínj bə enyin ené yi árəm ɛti ya ebhon menwəp.

33 Bǝtò nyaka bo ntá Jñn be mámbep yi ángati bhe ɛti ya, ne aghati bhe enyin ené echí tetep.

34 Puyɛ chi be nkwanwan ke ábhónj bété me ntísie, nchí ghati bhe enyin ene Jñn árémé ɛti ya be Mandem ámpémé bhe.

35 Jñn achi nyaka mbə erónj ene édù éngə nəkə ŋwaaŋ, ndu mómbinj mpok, bǝka eyon eyi ne bǝbhónj manák ndu mómbinj mpok.

36 Ke menyin bēchí ebhen bérèm ěti ya enyu ené échá enyin ene Jñn árèm. Nkúbhé menyin ebhen mékù, bétè me ntísie be Eta ke átó me.

37 Ne Eta, yimbəŋ, mmu átó me áte me ntísie. Băbhíkí re ghok eyəŋ eyi, băbhíkí re ghó enyũ yi achi.

38 Ne Eyəŋ eyi épú amem bati yeka mbənyune băbhíkí noko mmu ane yi átó.

39 Băfyè betan bəpay Eyəŋ Mandem mbənyune băkáy sí be étəŋ be mbi nerpém enen nebhi ki bhəŋ ngwenti ne yó érèm chi ěti ya.

40 Yě nə, băpú ka bétwə ntá ya be mǎmbóŋ nerpém.

41 Mpú yán nə chi kenókó ntá nkwǎ.

42 Nchí rem menyin ebhen mbənyune ndíní bhe. Ndíní bé ekəŋ Mandem épú amem bati yeka.

43 Ntwǎ ndũ nnyén Etaya, ne băbhíkí sət me mbə mmu. Mbə mmu achák ke átwó nó árèm ěti ndu mməet yi ne ndũ betan ebhi mbə bǎsót yi mbə mmu ywəka.

44 Ná băkway menoko ené báyaŋ chi bakak amen băchyè bati, kefyé ntí ndũ bakak amem Mandem áchyé.

45 Băké kaysi bé chəŋ ngati Eta enyũ bho băchi. Moses ke ághati chəŋ yi, Moses mmu băbhaka nti ne yi.

46 Mbə mǎnókó enyin ene Moses ásíní tetep, mbú mǎnókó enyin ene mǎghàti bhe. Moses asíní nyaka chí ěti ya.

47 Mbák băbhíkí noko basin ami, ná băkway ménóko enyin ene mérèm?”

6

*Yesu adík ngemntay bho**(Mt 14.13-21; Mk 6.30-44; Lk 9.10-17)*

¹ Etaré nókó, Yesu apé, arək ebhě Manyu Gálili. Nkúbhé Manyu wu ke bábhiñi be Manyu Tibérias.

² Ngémtay bo bárae koño yi mbonyune bágħǎ nyaka menyini maknkay ebhen yi ákú ntá bǎmame.

³ Yesu akó ambi njiε, achəkə aré ne bakoño bhi.

⁴ Epǎ bo Israel ené bábhiñi be Epǎ Nekiñi érǒp kekwoť.

⁵ Ayibhiri mmuet, ayini, aghó ndũ ngémtay bho bátwò ntá yi. Abhép Fílip be, “Chəñ sémbəñ bret béku fá ane ákway bǎbhen?”

⁶ Yesu arem nǎ ndu memǎ Fílip mbonyune yimbəñ áriñi nyaka enyih ene yi ábhónó beku.

⁷ Filip akeme Yesu be, “Nkáp nkubetik ndũ manywǒp besǎ byo ápú kway béku bret ane yěntiki mmu wap akway bebəñ mandú.”

⁸ Nkoño ywi amət ane achí manǎ Símun Píta ane aka nnyén bé Andru arem ntá yi be,

⁹ “Mmǎ amət achi fá, ane ábhónó bekpəkó bret betay ne nsi epay, ke eyǎ chi yi ntá beyǎ bǎbhen?”

¹⁰ Yesu aghati bhǎ be, “Ku ka bo mánychókó amik.” Táko ayá nebhuet ére. Eku bo báchókó amik. Babhakanem bábhák mbǎ nká etay.

¹¹ Yesu asət ye bekpəkó bret bhǎ. Achyé nókó bakak ntá Mandem, akǎre ntá bo abhen báchókó amik. Aku enyumót ne nsi. Yěntiki mmu anyié kpát ajwi.

12 Yěntiki mmu ányíé nókó enī enén nékwáy yi, Yesu aghati bakoño bhi be, “Nyokotí ká mbwóptí ane áróbhé be yěnyin eke chon̄ti ndéndem.”

13 Mányókóti ye mbwópti ane bo mányíé, báró. Ajwi bekay byo ne bepay.

14 Bo abhen báchi aré, bághó nókó erin̄í maknkay eyo, bárém be, “Tetep, né chi ndemekerp̄nti Mandem ane ábhónó nyaka bétwə fá amik.”

15 Yesu aghó be bo báyan̄ békem yi ne betan̄ be mánkə yi Mfə, afa, akó njiε, abhak aré ayw̄nti.

Yesu are kə amfānyen

(Mt 14.22-33; Mk 6.45-52)

16 Běku bégháká nókó, bakoño Yesu basep, barək angəkə manyu,

17 báchwε amem áchwi bárè pé nnyén beron̄ Kapēnaum. Beti ménan̄ bégə nyaka ené Yesu ábhíkí re temeri bhə.

18 Mbéép atan̄atan̄ abho menu. Ekə betan̄ti mpérényen eya anyén.

19 Bakoño bhi mánók mbə bəkilometa batay ne batandat. Bághó nókó ndū yi ákə anyén átwə kekwōt ne bhə, bécháy békém bhə tontó.

20 Ke Yesu aghati bhə be, “Báké chay. Chi me!”

21 Báká ye be yi anchwe amem áchwí. Nεchwe yi áchwé, áchwí arək ateme angəkonyén, ndū nεchyěnyen enen bó báròn̄ aré.

Bo báré yán̄ Yesu

22 Néyí nókó, bo abhen báróbhé εbhěnyen ene Yesu ne bakoño bhi báfú aré, bátik be ndiere áchwí amət ke áchí nyaka are, ne be Yesu abhíkí chwe

amem áchwí wu andək ne baghəkó bhi. Bó báró nyaka yi bárók.

²³ Ἐφάκარი βε bachwi achak ane áfú Tibérias átwó kekwoṭ ndũ nebhæet ane bə mányíé nyaka bret mpok Acha ánanj áchyé bakak ntá Mandem.

²⁴ Bǒ bhə bǎghó nókó ye βe Yesu ne bakoŋo bhi, bápét bapu aré, bə babhəŋ bǎchwé amem bachwi yə, barək Kapěnaum ndu béyanj Yesu.

Yesu chi nenyíé enén néchyè nepém

²⁵ Bǎgháká nókó ebhě manyu ene Yesu árónó ne bakoŋo bhi, bǎghó yi are, babhəp yi βe, “Ntəŋ, ɔpě ɔtwə wen ntiki mpok?”

²⁶ Yesu akeme bhə βe, “Tetětəp, bǎpú yanj me ɛti bǎghó berinjí maknkay, ke ɛti bret ane mányíé bǎjwi.

²⁷ Bǎké fyə ntí ndũ nenyíé enen néchəŋti. Fíé ká ntí chí ndũ nenyíé enen nepu chəŋti, nenyíé enen néchyè nepém enen nebhiki bhəŋ ngwentí, enen Me Mmu mfú ntá Mandem nchí chyə chəŋ βe. Ɛti yə ke Ɛtaya achyə erinj betəŋ βe yi ke áto me.”

²⁸ Bə bǎbhép ye Yesu βe, “Betik Mandem ebhen sébhónó bekə nókó chí yi?”

²⁹ Yesu akeme bhə βe, “Enyinj ene Mandem áyanj mǎnkə chí βe mǎnókó mmu ane yi áto.”

³⁰ Ɛkə bárem ntá Yesu βe, “Ntiki erinj ókwày ye bekə bé séngó, sénoko wə? Chəŋ ónkə yi ntá yeɛ?”

³¹ Bǎchí mbi bhesé mányíe nyaka mana mpok bákò amem baso. Enyu eyə ke básinjí amem Ɛkati Mandem βe, ‘Achye nyaka bhə nenyíé enen néfú amfay!’ ”

³² Yesu aghati bhə βe, “Tetětəp, puyě Moses ke áchyé nyaka bachĩmbi bhəka nenyíé enen néfú am-

fay. Etaya ke áchyè bhe nenyíé enen mbəŋ enén néfú amfay.

33 Nenyíé Mandem chi mmu ane áfú amfay atwə, ne áchyé nepém ntá bə mmik.”

34 Bárem ntá yi be, “Eta, chyě bhese nenyíé enə mpoknkem.”

35 Yesu aghati bhə be, “Me ke nchí nenyíé enen néchyè nepém. Mmu ane átwó ntá ya apu pεε ghok nsay ne mmu ane ásiki nti ne me, apú bhón ekwaká manyiεp wáwák.

36 Ke ngátí bhe be yěndu băghó me băbhíkí noko me.

37 Yě nə, yěntiki mmu ane Eta áchyé me, átwò ntá ya. Ne yě mmu apú twə ntá ya mēmbók yi,

38 mbənyune mbíkí fú amfay ntwó fá amik bekə enyiŋ ene mēyán. Ntwə bekə chí enyiŋ ene mmu ane átó me áyàn mēnkə.

39 Ne enyiŋ ene mmu ane átó me áyàn nkə chi be nkérə yě mmu amət ane yi áchyé me áném, ke bé nkə yěntiki mmu wap ámpetnsem ndū nepém ndū nywəp enen ngwenti.

40 Enyiŋ ene Eta áyàn chí bé yě agha ane ághó Móywi, asiki nti ne yi, ámbón nepém enen nəbhiki bhəŋ ngwenti. Ne chəŋ nkə yi ampεtnsem ndū nepém ndū nywəp enen ngwenti.”

41 Bo Israel băbhó ye ménywinti ěti Yesu, ndū yi árémé be, “Me ke nchí nenyíé enen néfú amfay.”

42 Báre rem be, “Pú Yesu mmə Joséf né? Pú séríní etayi ne máyi? Ekə ná ke yi arem be, ‘Mfu amfay ke nchí ntwə fá amik?’”

43 Yesu akeme be, “Də ká nenywintí eneká nə.

44 Ἐἴ μμου ἀπὺ κωάϱ βέτωῶ ντά ἡ μβák Ἐτaya μμου ἀτό με ἀβήκί ἡ ἡ ἡ ντά ἡ. Νε μμου ἀνε ἀτῶ ντά ἡ, χῶη νκῦ ἡ ἀμπετνσεμ νδῦ νεπέμ νδῦ νϱῶῖπ νγῶεντι.

45 Ἐχί ἀμεμ βασίῃ βανεμέ κεῖντι βε, ‘Χῶη Μανδεμ ἀντόη βό μανκεμ.’ Ἐἴντικί μμου ἀνε ἀθήόκό, νε ἀθήόκ ἐνϱίῃ ἐνε Ἐτaya ἀρέμέ, ἀτῶ ντά ἡ.

46 Μπύ ϱεμ χι βε μμου ἀχι ἀνε ἀναη ἀθήῶ Ἐτaya. Μμου ἀνε ἀφύ ντά Μανδεμ κε ἀνάη ἀθήῶ ἡ.

47 Τεῖτεῖρ, μμῦ ἀνε ἀνοκο ἀβῶη νεπέμ ἐνεμ νεβήκί βῶη νγῶεντι.

48 Με κε νχί νενϱίέ ἐνέν νέχϱῆ νεπέμ.

49 Βαχίμβι βῆκα μάνϱε νϱακα μανα ἀμεμ βασο, ἡ νῶ, βῶ μανκεμ βágú.

50 Κε νέ χι νενϱίέ ἐνεμ νέφύ ἀμφαϱ, βέ μμῦ ἀνε ἀνϱίέ νό ἀκέ गु.

51 Με κε νχί νενϱίέ ἐνεμ νέχϱῆ νεπέμ ἐνεμ νέφύ ἀμφαϱ. Μμου ἀνε ἀνϱίέ νενϱίέ ἐνεμ, ἀβῆák νεπέμ μῖοκνκεμ. Νενϱίέ ἐνέν μέχϱε χῶη βέ βῶ μμικ μάμβῶη νεπέμ, χι νϱαμῶέτ εϱα.”

52 Ἐνϱίῃ ἐνε Ἐσε ἀρέμέ ἐκῦ βο Ἰσραῖλ βάβῶ βεκεμ ἐῖτί νε βати, μάνδεμε νῶκῶ βε, “Νά μμῦ-νε ἀκῶα βεχϱε βῆσε νϱαμῶέτ ἀϱι βε σενϱε?”

53 Ἐσε ἀḡατι βῶ βε, “Τεῖτεῖρ, μβák βάβήκί νϱίέ νϱαμῶέτ Μμου ἀνε ἀφύ ντά Μανδεμ, μάνϱύ μανοη ἀμι, βῶῖπ βῶη νεπέμ.

54 Μμῦ ἀνε ἀνϱίέ νϱαμῶέτ ἡ νε ἀνϱύ μανοη μα, ἀβῶη νεπέμ ἐνεμ νεβήκί βῶη νγῶεντι, νε χῶη νκῦ ἡ ἀμπετνσεμ νδῦ νεπέμ νδῦ νϱῶῖπ ἐνεμ νγῶεντι.

55 Nyamw_uét eya ke áchí mbǒḡ nenyíé menyie, ne manonḡ ama ke áchí mbǒḡ mmém amen menyu.

56 Mmu ane ányíe nyamw_uét ya ne anyú manonḡ ma, achí babhát ne me, ne me nkwó nchí babhat ne yi.

57 Eta mmu achi nepém ke átó me, ne ḡti yi ke nchí nepém. Nkúbhé enyu eyo ke echi be, mmũ ane ányíe me ábhák nepém ḡti ya.

58 Né chi nenyíé enén néfú amfay nétwó fá amik. Népú mbó enén bachĩmbi bheka mányíé nyaka, bágú. Mmũ ane ányíé nenyíé enen ábhḡḡ nepém enen nebhiki bhḡḡ ngwenti.”

59 Yesu arem barak ane mpok yi áchí amem ekeré nenikí_uetí ene etok Kapěnaum átḡḡ bo.

Beyǎ bakoḡo Yesu báchen yi, báró

60 Bakoḡo Yesu bághókó nókó keri ekem yi árèm, beyǎ bhap báré rem be, “Ané ndak atanḡ acha, agha ákwáy beka wu?”

61 Yesu aríní bé baghókó bhi mánywĩnti ḡti ndak ane. Abhép bó be, “Bati ábé bhe ḡti ndak ane ndémé?”

62 Mbák mǎngó ye Me Mmu mfú ntá Mandem ndu nchí petnsem amfay ndũ nebh_uet ane mfú, bǎrem bé yi?

63 Efóḡó Mandem ke áchyè nepém. Mm_uet nkwaḡ apu k_u yěnyíḡ. Beyḡḡ ebhén ngátí bhe bétwó ne Efóḡó Mandem ne béchy_e nepém.

64 Yé nḡ, mbók yeka bábhíkí noko.” Yesu aríní bo abhen bábhiki noko yi te ndũ nebhḡnet, ne aríní mmu ane ábhḡḡ beti yi.

⁶⁵ Yesu arem ye be, “Ëti yo ke ngátí bhé be mmu apú kway bétwə ntá ya mbák Ëta abhíkí chyε yi mbi.”

⁶⁶ Nεbho mpok yo, beyǎ bakoŋo bhi báya mmæt ansem, bó kepepe koŋo yi.

⁶⁷ Ëkǎ Yesu abhép baghókó bhi bati byo ne apay be, “Ná ne bhe, bǎrəŋ nkwo?”

⁶⁸ Símun Píta akeme yi be, “Ëta, ntá agha? Wə ke óbhónó beyəŋ ebhen béchyε nepém enen nebhiki bhəŋ ngwenti.

⁶⁹ Sénoko ne sériŋi be wə ke óchí Mmu Nyánǎ ane Mandem átó.”

⁷⁰ Yesu akeme bhó be, “Pú njap be bati byo ne apay? Yé nə, mmü ywεka amət abhəŋ efónó ebǎba.”

⁷¹ Yesu ǎrēm nyaka nə Ëti Júda, mmǎ Símun Iskariət, mbənyune Júda, mmu amət ndü nkwo baghókó bhi bati byo ne apay, abhəŋ nyaka nkaysi beti yi.

7

Yesu ne bǎmayi

¹ Barak ane áfúéré nókó, Yesu are kə mbǎŋ ne mbaŋ, atú Gálili. Yi keyán bekə atú Judéya mbənyune bo Judeya báyaŋ nyaka mbi béway yi.

² Mpok yo, epǎ bo Israel ene bábhiŋi be Epa Bétəm * érap kekwo.

³ Ëkǎ bǎmayi bǎrém ntá yi be, “Fǎ fá, dók atú Judéya be bakoŋo bhe mángó menyini maknkay ebhen ókǎ.

* **7:2** Epa Bétəm: Chi epǎ ene bo Israel mányie ndü bétik mpok ane bǎchəko nyaka chi ndu bétəm, mpok báfú Ijip bákò berəŋ Kanǎn.

4 Yě mmu apú kɛ mɛnyinjí maknkay bhésé bhésé mbák äyàñ bo mándíñí yi. Těndu ókù mɛnyinjí maknkay, kɛ nókó bhɔ kponɔroñ bɛ mmik nkem ángó.”

5 Kɛ yě chi bǒmayi kenoko yí.

6 Yesu arem ntá yap bɛ, “Mpok aya ábhíkí re kway, kɛ ntá yɛka yěntiki mpok akway.

7 Bǒ mmik bápú kwáy bɛpap bɛ. Bápap mɛ mbɔnyunɛ nchí rɛm bɛ mɛnyinjɛ ebhɛn bó bákù bɛbɛp.

8 Bě babhɔñ mǎndók ndü ɛpa. Mpú rɔñ. Mpok aya abhíkí re kwáy.”

9 Yesu árém nó, arɔp atú Gálili.

Yesu yi bɛ mɛnyinjɛ ebhɛn yi átòn bэфú chi amfay

10 Ené bǒmayi mǎnánñ bárov, bárovó Yerúsalem ndü ɛpa ɛyɔ, Yesu arɔk aré nkwɔ. Kɛ arɔk chi bhésé bhésé, kerónñ kponɔroñ.

11 Bǒbati bo Judeya béré yan yi aré mándɛmɛ nɔkɔ bɛ, “Yi achí fá?”

12 Bo béré rɛm bɛyǎ mɛnyinjɛ ɛti yi. Mbɔk mándɛmɛ nɔkɔ bɛ, “Yi achi ɛrítí mmu.” Báchák bɛ, “Nsé, ǎrwò bhɔ bɛ máném ebhi!”

13 Yě nɔ, yě mmu amɔt kerɛm ɛnyinjɛ kpónórónñ ɛti yi, mbɔnyunɛ báchày nyaka bǒbati bhap.

14 ɛgháká nókó nɛnti ɛpa, Yesu arɔk amɛm ɛkerákap Mandɛm abho betɔñ bo ɛyɔñ Mandɛm.

15 Bǒbati bo Judeya bábhák maknkay ndü mɛnyinjɛ ebhɛn yi átòn mándɛmɛ nɔkɔ bɛ, “Ná mmǔ-nɛ aré rinjɛ ɛnyinjɛ ɛnyu ɛnɛ, ɛné yi ábhíkí ghɔk ɛkátí?”

16 Yesu akɛmɛ bhɔ bɛ, “Mɛnyinjɛ ebhɛn mětòñ bébhíkí fu ntá ya. Bэфú chi ntá mmu anɛ átó mɛ.

17 Yě agha ane ábhónó nti beku enyij ene Mandem áyàn, áriji be menyij ebhén mětòn béfú chi ntá Mandem ne be puyě membəŋ ke ntí betəŋ bhə.

18 Mmu ane árəm menyij ndŭ betəŋ ebhi, äyaŋ kenókó eki yimbəŋ. Mmu ane áyàn bo mánychyé kenókó chi ntá mmu ane átó yi, achí mmŭ tetep, bapu apú ne yi.

19 Moses achyé nyaka bhe bebhé, pú nó? Yě nó, yě mmu yweka apú bhəré bhə. Ndaká yí báyán beway mē?”

20 Beyä bo abhen bächí are bákéme yi be, “Éfónó ebábə éśòŋori wə! Agha áyàn beway wə?”

21 Yesu akeme bhə be, “Nku eriŋí maknkay émot manyu áchok bhe.

22 Moses aghátí nyaka bhe be mänsyébhé nókó böbheka. Yě nə, ebhé yə ebhiki fu nyaka ntá Moses. Éfú chí ntá bachĩmbi abheka. Ne bäsiep mmu ndŭ nywəbhé neywəməet.

23 Bě bäsiep bo ndŭ nywəp neywəməet be bəke kwen ebhé Moses. Bábenti ne me mbənyuné nku mmŭ neme átán ndŭ nywəbhé neywəməet?

24 Bäcké kpót manyé mmu bekoŋo menyij ebhen bəghó yi ákə. Bəbhəŋ bekpót manyé sayri bekoŋo tetep Mandem.”

Bo bare bhép mbák Yesu ke áchi Mpepe

25 Mbək bo Yerusalem bərə rem ye be, “Pú mmŭ ré báyàn beway ne?”

26 Achí fá árəm keri kpoŋoroŋ, ne bəbhíki rem yěnyij ntá yi. Ekway bebhak be böbati bəriŋi be yí chí Mpepe Mandem afyé nyaka bariep be ätò?

27 Κε sérinji ebhak ene mmũ-ne áfú. Mpok Mpeme Mandem afyé nyaka bariεp be áto átwó, yě mmu apú rinji nebhuet ane yi áfú.”

28 Ékú, ndu Yesu átõn bho amem ekerákap Mandem, arem ne eyõn etanatan be, “Bãrinji me, ne bãrinji ebhak ene mfú? Mbíkí twõ ndũ betan ebha. Mmũ ane áto me achí mmũ tetεp. Bãbhíkí rinji yi.

29 Ndíjí yi, mbõnyune mfú chí ntá yi, ne yi ke áto me.”

30 Enyin Yesu árémé ékú béré yan bekem yi, ke yě mmu abhíkí tøk yi awõ amuet, mbõnyune mpok ayi abhíkí re kway nyaka.

31 Beyã bo mánóko yi, mándeme nãkõ be, “Mbák Mpeme Mandem afyé nyaka bariεp be áto ántwó, chõn ankũ menyinjí maknkay ebhen béchá ebhen mmũ-ne ákã?”

Bátõ bo be mánkém Yesu

32 Bõnkwõ Fárisi bághókó nókõ ndũ bõ eka yõ bárèm beyã menyinjí éti Yesu, báchem ne bõbati bachiãkap, bátõ babhabherí abhen ekerákap be mankem yi.

33 Yesu arem ye ntá yap be, “Mbõn bépet bebhak ne bhe ndũ mómbinji mpok ke ndók ntá mmu ane áto me.

34 Chõn mãnjan me, ke bãpú ghõ me. Nebhuet ane mérõn bãpú kwáy bétwõ aré.”

35 Bo Israel bábhõ berem ne bati be, “Ati bérõn fá, ené sépú kway chõn beghõ yi? Ati berõn chi etókó mankõ ené bõ bhese bátáká bárõnó aré ke? Ayàn berõn bétõn bo abhen bãpú bo Israel aré ke?

36 Yi be ‘Chõn sénján yi, ke sepu ghõ, ne bé nebhuet ane yi árõn, sépú kway berõn are. Nó be yi?’ ”

Manyiɛp amen áchyè nepém

37 Egháká nókó nywəbhé ngwenti epa, nó chi, nywəp nɛgho enen epǎ eyɔ, Yesu afate aɾem nɛ eyɔŋ etanatan bɛ, “Mmũ anɛ manyiɛp ákwak yi, ántwó ntá ya. †

38 Echi nkúbhé mbə enyu básínjǐ amem Ekáti Mandem bɛ, ‘Mmũ anɛ anókó mɛ, manyiɛp amen áchyè nepém áfu yi anti anɛp nəkə mbə nyén.’ ”

39 Yesu ărəm nyaka nɔ ɛti Efónó Bedyere ené bábhónó bechye ntá bo abhen mánóko yi. Bábhíkí re chye nyaka Efónó Bedyere ntá bo abhen mánóko mbənyune Mandem ábhíkí re sət nyaka Yesu am-fay, ánchyé yi kenókó.

Bétáká békwen nɛntí beyǎ bho ɛti Yesu

40 Bo bághókó nókó beyɔŋ ebhén Yesu árémé, mbək bo bábhə berem bɛ, “Né, chí ndemɛkerpinti Mandem anɛ ábhónó nyaka bétwə.”

41 Báchák bɛ, “Chi Mpeme Mandem afyé nyaka bariɛp bɛ á̀tò.” Kɛ abhénéfú bárem bɛ, “Yi abhəŋ befú chi atú Gálili kɛ?”

42 Pú básin amem ekáti bɛ, Mpeme Mandem afyé nyaka bariɛp bɛ á̀tò chí ebhárémə Mfə Debhít nɛ abhəŋ befú chí Bétlehem, etək nɛbhe Mfə Debhít?”

43 Ekú ákórɛ nɛ betaka bekwen nenti nap ɛti Yesu.

44 Mbək ayap báyàŋ nyaka bekem yi kɛ yɛ mmu ketək yi awə amɛt.

Bəbati bo Israel keka nɛ Yesu

45 Babhabheri abhen ekerákap Mandem bápét yɛ nsem ntá bəbati bachiákap nɛ bənkwə Fárisi.

† 7:37 Mpok epǎ ya, bo Israel bátisik nəkə nyaka ndu Mandem áchyé bhə manyiɛp amen áfú chí ndü setárébhé, mpok bákə amem baso.

Bōbati bábhép bhó be, “Ndaká yí bãbhíkí twə ne yi?”

⁴⁶ Babhabheri ekerákap bákéme bhə be, “Yě mmu abhíkí re rem menyũ menyĩn ebhen mmũ wu árèm!”

⁴⁷ Bōnkwo Fárisi bákéme bhə be, “Arwə be nkwo bãgúré ebhi?”

⁴⁸ Bāghə yě mũnti etək amət anókó yi? Bāghə yě mũnkwo Fárisi anókó yi?

⁴⁹ Ndiere ndéndemebho abhen, bãbhíkí rinjĩ bebhé Moses ke mánóko yi. Ntá Mandem, bə mankem bábep!”

⁵⁰ Nikədəməs, mmũ wap amət ane ánánj árónj nyaka ntá Yesu abhep bhə be,

⁵¹ “Ebhé eyese éká be mánchyé mmu ntemsi ené bãbhíkí re tan yi, mándĩnjĩ sayri sayri enyĩn ené yi áku?”

⁵² Bákéme yi be, “Wə nkwo əchí mmũ Gálili? Yĩnjĩ Ekáti Mandem, chənj óngó bé yě ndemekepĩnti amət apú kway befu atú Gálili.”

⁵³ Yěntiki mmu áró ye, agure eket eyi. ‡

8

Ngərə ane bákémé ndũ ákwèn berwəp

¹ Yesu arək amfay Njie Menək Olif.

² Néyí nókó, apetnsem ekerákap Mandem bėti bėti. Bō mankem bárók ntá yi. Achəkə amik, abho betənj bhə Eyənj Mandem.

‡ **7:53** Ndu eyənj Grik, ndónj 53 ne ané (Jñ 8.1) achem ndu amət. Eti yə ke TEV (Today's English Version) afyé barónj eyə apay ndu (Jñ 8.1).

³ Batəŋ-ebhé Mandem ne bōnkwə Fárisi báyá ngərə ane bákémé ndū akwen berwəp, bátwó ne yi, bátəp besí bō mankem.

⁴ Bárém ntá Yesu be, “Ntəŋ, bákēm ngərə ndu ákwèn berwəp.

⁵ Ekáti bebhé Moses éghàti bhese be bábhəŋ bétém̄ti enyū ngərə ne ne batay mángwáy. Ōrem bé yí?”

⁶ Bárém nə ndu memə yi be mámbón̄ mbi bebhat ndak yi am̄et. Yesu atəp ntí amik, ansin̄i nəkə enyin̄ amik ne senəŋ awə.

⁷ Ndu bárəŋ ambi berem be yi ányché bhə eyəŋ, anyabhe mm̄et téé, aghati bhə be, “Mm̄ yweka ane ábhíkí re kə bebú ánjám̄bi ámbwóp ntay antem yi.”

⁸ Apet atəp ntí amik ánsín̄í nókó enyin̄ amik ne senəŋ awə.

⁹ Bō bhə bāghókó nókó enyin̄ ene Yesu árémé, bábhó berə amət amət, bebho ne baseansi. Yesu arəp ayw̄inti ne ngərə wu aré téé, besí bhi.

¹⁰ Yesu ayəŋ amík arem ntá yi be, “Mma, bó báchí fá? Yě mmu abhíkí rem be mángwáy wə?”

¹¹ Akeme Yesu be, “Eta, yě amət.” Yesu arem be, “Me nkwó mbíkí rem be mángwáy wə. Dók, ke óké p̄ere kə bebú”.

Yesu chi Erónó mmik

¹² Yesu apet abho bégháti bho menyin̄. Arem be, “Nchí erónó ene échyè nepém. Mmu ane ábháré mm̄et ne me, ábhəŋ bediéré ebhen békə bo

mámbõñ nepém, ne apú kə amem ejuri.” *

¹³ Bõnkwo Fárisi bárem ye ntá yi be, “Wə mbəñ órè̀m ̀̀ti mməet ye. Enyìñ ené órè̀m puyě ndak.”

¹⁴ Yesu akeme bhə be, “Yě émbak be nchí rem chi ̀̀ti mməét eya, enyìñ ené méré̀m chí mbəñ ndak, mbənyune ndíñí ebhak ené mfú ne ebhak ené méré̀ñ. Ke bǎbhíkí rìñi ebhak ené mfú ne ebhak ane mǎ̀r̀ñ.”

¹⁵ Bǎyìñi bho chí ne amík ke mǎmkrət manyé yap. Membəñ mpú krət manyé mmu.

¹⁶ Yě émbak chí bé métàñ bhó, enyu ené métàñ échí eríí mbənyune puyě me awántí ke nchí tañ bo. Me ne mmu ane átó me ke sérè̀m enyũ mmu áchí.

¹⁷ Básìñ ndũ ekáti bebhé eyeka be, batísie bati apay mándem enyìñ émət, nó chí enyìñ ene bó bǎrémé échí tetep.

¹⁸ Membəñ nchí te ntísie bé enyìñ ene méré̀m chí mbõñ ndak, ne Etaya mmu átó me àtè me ntísie nkwó be enyìñ ene mǎ̀r̀m echi tetep.”

¹⁹ Bǎbhép ye yi be, “Etaye achí fá?” Yesu akeme bhə be, “Bǎbhíkí rìñi me, ne yě Etaya, bǎbhíkí rìñi. Mbə bǎrìñí me, mbə bǎrìñi Etaya nkwə.”

²⁰ Mpok Yesu átòñ bho amem ekerákap Mandem ke yi árémé beyəñ ebhen. Achí nyaka kékwót ne bekubhe akap. Yě mmu ketək yí mbənyune mpok yi abhíkí re kway nyaka.

Enyìñ Yesu árémé ̀̀ti ebhak ene yi áfú

* **8:12** Yesu áyàñ nyaka bo mándìñi be yí achi eróñó ene ékà bo mándìñí tetep ane Mandem áyàñ bə mandìñi.

21 Yesu apɛt aghati bhɔ be, “Nchí rɔ bhe, bérɔŋ. Nnánŋ ndók, chɔŋ mǎnjanŋ me. Ke bágu chɔŋ ndŭ bebú ebheka. Bǎpú kwáy bétwɔ ebhak ene méréŋ.”

22 Bo Israel bábhó ye berem be, “Yí be ‘Nebhɛt ane méréŋ, bǎpú kwáy bétwɔ are,’ áyanŋ beway mmɛt ke?”

23 Yesu aghati bhɔ be, “Bǎchí bǔ mmik. Mfu chi amfay. Bǎchí bǔ mmik ne, mpú mmŭ mmik ne.

24 Èti yɔ ke ngáti be bé chɔŋ mǎngú ndŭ bebú ebheka. Chɔŋ mǎngú ndŭ bebú ebheka mbák bǎbhiki noko bé nchí mmu ane nchí.”

25 Bábhép yi be, “Wɔ ɔchí agha?” Yesu ákeme bhɔ be, “Nchí mmu ane ngáti bhe te nebhɔnet be nchi.

26 Mbǔŋ beyǎ bebéptí menyinŋ ebhen mǎkwáy berem èti yeka ne nsɔt betanŋ be. Ke mpú kɛ nɔ, mbɔnyune mmu ane áto me ábhɛere bariɛp ami, ne ndiere menyinŋ ebhen yi ágháti me ke nchí ghati bǔ mmik.”

27 Ène Yesu árèm nɔ, bó kejwimem bé yi árèm chí èti Èta.

28 Èkú Yesu aghati ye bhɔ be, “Mǎnánŋ mǎnjonŋ Me Mmu mfú ntá Mandem amfay, chɔŋ mǎndinŋi bé nchí mmu ane nchí, ne bé mpú kɛ yǎnyinŋ ndŭ betanŋ ebha. Nchí rem chí enyinŋ ene Èta ágháti me ndém.

29 Ne yí mmú áto me, achi ne me. Abhíkí rɔ me mbak awanti mbɔnyune mǎkà chi menyinŋ ebhen yi ákónó.”

30 Beyǎ bó abhen bághókó beyɔŋ ebhen, mánóko yi.

Yesu ne Abraham

31 Yesu arem ye ntá bo Israel abhen mánóko yi be, “Bǎchí bakonŋo bha tetep mbák mǎndók ambi bekonŋo beyɔŋ ebha,

32 ne chǝn mǎndiŋi tǝtǝp ane Mandem, ne tǝtǝp wu amfere be ndũ kesem.”

33 Bǎkǝme yi be, “Sǝchí bebhárǝbhǝ Abraham, ne yǝ mpok apú ane sǝchí basem ntá mmu. Ndaká yí ǝrǝm be chǝn sǝmfú ndũ kesem?”

34 Yesu akeme bhǝ be, “Tǝtǝtǝp, yǝntiki mmu ane ákǝ bebú, achí nsemé-bebǝ.

35 Nsem apú bhak ndũ nnerǝket mpoknkem. Mmǝ nnerǝket ke ábhák are mpoknkem.

36 Mbák ye mbǝŋ mmó amfere be ndũ kesem, chǝn mǎmbak ngǎngan tǝtǝp.

37 Ndíŋi bé bǎchí bebhárǝbhǝ Abraham. Yǝ nó, bǎyan mbi beway me mbǝnyune eyǝn eya ǝpú chwe amem bati yeke.

38 Nchí ghati bhe chí menyin ebhen ngó ntá Etaya, ke bǎkǝ chí menyin ebhen etayeka ágháti bhe.”

39 Bágháti Yesu be, “Etayese chi Abraham.” Yesu arem be, “Mbǝ bǎchí bǝ Abraham tǝtǝp, mbú bǎkǝ menyin mbǝ Abraham ákǝ nyaka.

40 Ke bǎyǎn mbi beway me, me mmu ngátí bhe tǝtǝp ane ngókó ntá Mandem. Abraham apú kǝ nyaka nǝ.

41 Bǎkǝ menyin mbǝ etayeka.” Bágháti yi be, “Mandem ke achi etayese, sǝpú bǝ-enǝn.”

42 Yesu aghati bhǝ be, “Mbǝ Mandem achi etayeka, mbǝ bǎkǝn me, mbǝnyune mfú chí ntá Mandem. Mbíkí twó chí ndũ mmǝet ya, yi ke átó me.

43 Ndaká yí bǎpú jwimem ndũ menyin ebhen mérǝm? Chi mbǝnyune bǎbhíkí bhǝn nti beghok beyǝn ebha.

44 Bǝ bǎchi bǝ etayeka Satan, ne bǎkǝn bekǝ chí menyin ebhen etayeka áyǎn mǎnkǝ. Achí ng-

wayti bho te nebhōnet. Abhíkí kōñ tetep Mandem mbōnyune tetep apu ne yi. Mpok yi ásè nsé, àkà chí enyìñ ene ékó ndóné àmòt ne epìñ eyi, mbōnyune achi nsèñse, ne nsé enkem éfù chí ntá yi.

45 Kε tēndu mēghàti bhe chí tetep Mandem, bāpú noko enyìñ ene mērēm.

46 Ntiki mmũ ákwày betōñ be nkε bebá? Mērēm chi tetep, ndaká yí bāpú noko με?

47 Mmu anε Mandem áchí etayi, ákōñ beghok eyōñ eyi. Ntí anε bābhíkí kōñ beghok Eyōñ Mandem achí be bāpú bōbhi.”

Yesu achá Abraham

48 Bōbati bo Israel bákéme yi be, “Sébhíkí kε nefwōp berem be òchí mmu Samária ne bé efónó ebábε ésdñori wō?”

49 Yesu akeme be, “Mbíkí bhōñ efónó ebábε. Mēchyè Etaya kenókó, ke bāchōñti nnyén εna.

50 Mbíkí bhεere nti bé bo mánchyé με kenókó. Kε mmũ achí anε áyàn bé bo mánchyé με kenókó, ne yí ke ákway berem enyũ menyìñ bébhónó bébhak.

51 Tetētep, mmu anε ábhàre eyōñ eya, apú gú wáwák.”

52 Bo Israel bhō bárem be, “Békóno beyōñ ebhe, séghō néne be òbhōñ efónó ebábε. Abraham agũ nyaka, baremé kepinti Mandem mankem bágú nkwo, ke wō, òrēm be, ‘Mbák mmu ámbáré beyōñ ebha apú gú wáwák.’

53 Wō, òchá etayese Abraham mmu ágú nyaka? Baremé kepinti Mandem nkwo bágú nyaka! Ξsòt mmuet ye mbō agha?”

54 Yesu akeme bhō be, “Mbák mēchyè mmuét eya kenókó, nó kenókó eka kέρú yēnyìñ. Etaya ke áchyè

me kenókó, ne nkúbhé yi ke bārèḿ be achi Mandem ayweka.

⁵⁵ Ke yëndu bārèḿ be yi achi Mandem ayweka, bābhíkí riṅi yi, me ke ndíní yi. Mbə ndem bé mbíkí riṅi yi, mbə nchí se chi nse mbə bēka. Ndíní yi ne nchí bhəere eyəṅ eyi.

⁵⁶ Chi-mbi yweka Abraham, ānəṅ nyaka ne maṅák béghə nywəp netwə ena. Aghó nó, nti néri yi amem.”

⁵⁷ Bōbati bo Israel bhə bārem ye ntá yi be, “Ōbhíkí re ghaka yě mamié besa bepay nsem byo, əbhé ənāṅ əghə Abraham-ε?”

⁵⁸ Yesu aghati bhə be, “Tətəter, Abraham ápere bhák, Me Nchí.” †

⁵⁹ Ekə bābho bebwəpti batay betemti yi ne yó mángwáy, ke Yesu abhesε, te áfú amem ekerákap Mandem.

9

Yesu akə nnémámik aghó mban

¹ Ené Yesu áfəət árəṅ, aghó mmú anε achi nnémámik te ndü nebhe eni.

² Bakoṅo bhi bābhép yi be, “Ntəṅ, bebá agha bekə amík mmü ne ánémé? Ebhi yímbəṅ, ke ebhen chi ne nnə?”

³ Yesu akemε bhə be, “Puyě chi bé mmü-ne akə bebú, ne puyě chí be etayi ne máyi bakə bebú. Amík ánemε yi chi be eyə énkwak bo mángə enyü enyinjí maknkay ene Mandem aywĩnti ákway bekə.

† **8:58** Me Nchí: Chí nnyén enen Mandem, nkúbhé mbə enyü yi ághátí nyaka Moses (Ésədos 3.14).

4 Sébhəŋ bekeu betik ebhen mmu ane átó me ndũ mpok ane beti bébhíkí re twə. Beti bétwə, ne ménánj méntwó, yě mmu apú pere kway bekeu betik.

5 Mpoknkem ane nchí fá amik, nchí erónj ntá bə mmik.”

6 Arémé nókó nə, apá batié amik, anywəbheri ntəp ne senəŋ awə ndũ nebhuet ane yi apá batié, asət ntəp wu achəri yi amík

7 aghati yi be, “Dók ndũ ɛntíŋnyén Sílom, sə besí aré.” Sílom chi “Bátó”. Mmu wu arək, aso besí are ne mpok ápətnsem are ghó mbanj.

8 Bakokosi bhi ne bə mankem abhen báníj nyaka yi mbə nniŋj meniŋj, bábho berem be, “Pú mmú nyaka áchəkwə aniŋj nəkwə meniŋj ne?”

9 Mbək bho béré rem be, “Chí yi.” Báchák be, “Ae, ke achí mbə yi,” ke yimbəŋ arem be, “Chí me.”

10 Bábhép yi be, “Éfákári ná ke əbho beghə mbanj?”

11 Akeme bhə be, “Mmu ane áká nnyén be Yesu ke ányóbherí ntəp, asət, achəri me amík, arem be ndók ndũ ɛntíŋnyén Sílom nsó besí are. Ndək aré nso besí, mbə beghə mbanj.”

12 Bábhép yi be, “Mmũ-ré achí fá?” Akeme bhə be, “Mbíkí riŋi.”

Báre bhep enyu éfákári ke nnémámik abho beghə mbanj

13 Básət nnémámik ane Yesu áká yi ághə mbanj bárók ntá bənkwə Fárisi.

14 Ndũ nywəbhé neywəmet bo Israel ke Yesu ányóbherí nyaka ntəp awati yi amík, amík anene yi.

15 Bõnkwo Fárisi bápet bábhép yi enyu éfákari ke yi ághò mban̄. Aghati bhò be, “Awátí ntàp me amík, nsó nókó besí, mbo beghò mban̄.”

16 Mbòk bõnkwo Fárisi bhò bárem be, “Mmũ ane akũ enyih̄ ene abhíkí fú chi ntá Mandem mbonyune apú noko nywòbhé neywẽm̄et̄ enese.” Ke bachak b́aré rem be, “Ná mmu bebú ákway bekũ menyũ menyih̄í maknkay ebhen?” Akore akwen nenti enap.

17 Bõnkwo Fárisi bápet bábhép nnémámik ane Yesu ákũ yi ághò mban̄ be, “Wò bé mmu wu ke ákú óghò mban̄, okáysí be yi achi agha?” Akeme bhò be, “Chí ndemekep̄inti Mandem.”

18 Bõbati bo Israel kenókó be amík anan̄ aneme nyaka yi ke apet abho beghò mban̄, kpat̄e mpok bábhíh̄í máyi ne etayi,

19 bábhép bhò be, “Mmõ yweka ne, b́arèm bé amík aneme yi tẽndu nebhe eni? Éfakari ná ke yi ághò mban̄ néne?”

20 Nnò ne chi b́akeme be, “Séríh̄í bé ne chi mmó ywece, ne bé amík aneme yi tẽndu nebhe eni.

21 Ke sébhíkí rih̄i enyu éfákárí ke yi ághò mban̄ néne. Ne sébhíkí rih̄i mmũ ane anene yi amík. Bép ká yi. Apú chí mandú mmó. Chòh̄ yimbòh̄ angati bhe.”

22 Chi ne nnò b́akème enyu eyò mbonyune b́achà y nyaka bõbati bo Israel ne ntí be b́aká nyaka eyòh̄ émòt be mbák mmu ándem be Yesu chi Mpeme Mandem afyé nyaka bariep be àtò, b́abòk yi ndũ ekeré nenikim̄et̄i eyap.

23 Ekũ ye chi ne nnò bárem chi be, “Apú mandú

mmó. Bép ká yímbəŋ angati bhe.”

24 Ndəŋ ené éjwí epay, bábhiní nnémámik ane Yesu ákə yi ághò mban, baghati yi be, “Dem tetep aywe besí Mandem. Séríní be mmũ ane órèm nò be anéné wə amík chi mmũ bebú.”

25 Akeme bhə be, “Ke chí mmũ bebú ke puyě mmũ bebŭ-a, mbíkí riní. Ené ndíní chi be nchí nyaka nnémámik, ke nène nchí ghə mban.”

26 Bábhep yi be, “Akú yi ntá ye? Ná yi ákú ke òghə mban?”

27 Akeme bhə be, “Nnán ngáti bhe, ke bābhíkí noko, ndaká yí bəpet bābhèp me? Bě nkwó báyan bebhak bakoŋo bhi?”

28 Bābhó besəkəti yi mándeme nəkə be, “Wə ke óchí nkoŋo ywi, bese séchí chí bakoŋo Moses.

29 Séríní bé Mandem arem nyaka kəpi ne Moses, ke mmũ-ne, sébhíkí riní ebhak ene yi áfú.”

30 Akeme bhə be, “Echí me nepəp tontó be bābhíkí riní ebhak ene yi áfú, yěndu yi anéné me amík!

31 Séríní be Mandem apu ghok bə bebú. Aghok chi mmu ane áchyè yi kenókó, ankə nəkə menyin ebhen yi Mandem áyan.

32 Tě mmik ábhó, sébhíkí re ghók be mmu akə amík anéné mmu ane bābhé yi amík néménémé.

33 Mbə mmũ ne abhíkí fú chi ntá Mandem, mbə abhíkí kway békə ene enyin.”

34 Bákéme yi be, “Kwáé, wə mmu bābhé ndũ bebú, óyan betəŋ bhese?” Bapuri yí bátén nəfi be ámfú eket nenikíməet eyap.

Bo abhen bābhíkí noko, bachi manémámik

35 Yesu aghók bé bábók mmu ane yi áká amík ánéné baten nefi. Abho beyan yi. Aghó nəkō yi, abhép yi be, “Ἰνόκό Mmu ane áfú ntá Mandem?”

36 Yi akeme Yesu be, “Ἐτα, mmu wu chi agha? Ghatí me, be nnókó yi.”

37 Yesu aghati yi be, “Ἰνάη ὄghō yi, ne yí ke árēm kepi ne wō néné.”

38 Mmũ wu arem be, “Acha, nnókó.” Akwén Yesu bekak, abho béchye yi kenókó.

39 Yesu arem be, “Ntwō fá amík be mámkrót manyé bho. Ntwō bé bo abhen bachi amík néménémé mangō mban, ne bé amík ánémé abhen bághò mban.”

40 Mbək bōnkwō Fárisi abhen bachi nyaka kekwoṭ bághókó nókó enyiyi ene yi árémé, bábhép yi be, “Ἰrēm nō chi be beṣe nkwo séchí amík néménémé ke?”

41 Yesu akeme bhō be, “Mbō bāchí amík néménémé mbú bebú bépú ne bhe. Ke tēndu bārēm be bāghò mban, bebú ebheka berōp ne bhe.”

10

Yesu atém nekay ěti mbabheri bághōjōmén ane tetep

1 Yesu arem be, “Tetětep, mmũ ane ápú fěét ndũ nnyũbha ánychwe ndũ nkwo bághōjōmén, ke āko chí ebhak échák anchwe amem, chí ngép. Mbák épú nō, chí ngébhé ntantan.

2 Ke ane áfěét ndũ nyũbhá, chí mbabheri bághōjōmén.

³ Mbabheri nnyũbha, ãnène nyũbhá ntá yi. Bághónómèn áriñi eyɔñ eyi. Abhiñi yó ndũ manyén ayap, ansɔt yó amfu ne yɔ.

⁴ Ne ánánj ántén yó ankem nefi, ãrónj ambi, yó ánkono ñkɔ ansem, mbɔnyune áriñí eyɔñ eyi.

⁵ Apú koño kenkɔ mmu. Abɛé yi bɛe, mbɔnyune ábhíkí riñi eyɔñ eyi.”

⁶ Yesu atém bo Israel nekay enen, ke bó kejwimem ndũ ntí nekay.

Yesu ke áchi Erítí Mbabheri bághónómén

⁷ Ekɛ, Yesu apet aghati bhɔ be, “Tetětɛp, me ke nchí nyũbhá bághónómén.

⁸ Bɔ mankem abhen bayambi bátwɔ ke mětɔwɔ, chí baghép ne baghép batan batan. Baghónómèn ábhíkí ghók bhɔ.

⁹ Me ke nchí mbĩnywɔp. Mmu ane áfɛèt ntá ya ke anchwe, enyĩñ épú tɔk yi. Achwè, amfú mbɔ enyũ yi ákónó, ambónj yěntíkí enyĩñ ene yi áyàn.

¹⁰ Ngép átwɔ chí béghɛp aghép, béwáy, ne béchónjti. Ntwɔ bé bo mámbónj nepém ne bé mámbónj ñɔ nénjwí pɔɔt ne áfók ankem.

¹¹ “Me ke nchí erítí mbabheri bághónómén. Erítí mbabheri bághónómén áchyè nepém eni éti bághónómén ayi.

¹² Mmũ ane básóré ndũ betik be ámbábhérí nókó bághónómén ené yi apú mbabheri bághónómén ne yɔ apu ayi, ághɔ nkɔwɔ ndu átwɔ andɔ bághónómén ambɛé, nkɔwɔ ankém mbɔk, ne antak achak.

¹³ Abɛé mbɔnyune achí chí mũbetik, ne apú fyé ntí ne bághónómén.

14 Mμε κε nchí erítí Mbabheri bághónómén. Ndíńí bághónómén aya, ne bághónómén aya árińi me,

15 nkúbhé mbə enyũ Etaya árińí me, me ndíńí Etaya. Ne nchí chyε nepém ene řti bághónómén.

16 Mbǒń bághónómén áchák ané ápú ndũ nkwo bághónómén ane. Mbǒń bésət yó nkwo, ntwó ne yo, bé ánychém mmuet ne anéfú. Chəń áńkońo eyəń eya. Enkə yó ankem ámbak ndũ nkwo ámət ané ábhónó mbabheri bághónómén amət.

17 Etaya akəń me mbənyune nchí chyε nepém ena be mpet mbəń nə.

18 Yě mmu apú ane ásət nepém ena ntá ya. Membǒń κε nchí chyε nepém ena. Mbǒń betəń béchyε nə, ne mbǒń betəń bépét bebħəń nə. Ene, chí enyĩń ené Etaya ághátí me nkə.”

19 Beyəń ebhen békə ákəre ápet ákwén nenti bo Israel.

20 Beyǎ bhap béré rem be, “Efónó ebúbə éśəńəri yi! Abhokori! Ndaká yí bǎté, bǎghòk enyĩń yi árèm?”

21 Ke báchák béré rem chi be, “Puyě menyĩń ebhen mmu ane efónó ebúbə éśəńəri yi akwáy berem ne. Efónó ebúbə ékwáy békə nnémámík ángó mbań-á?”

Bo Israel bábyak Yesu

22 Mpok aghaka ane bo Israel mányĩε epa ene bátík ndu máníkímuet báfyé ekerákap ene Yerúsalem awə Mandem.

23 Mbań are kwen, Yesu arək ekerákap Mandem, are kə ndu móket mambarenkók ane bábħĩńi bé móket mambarenkók Sólomon.

24 Bo Israel bárók, bákáp yi, bábhó bebherp yi be, “Chəŋ óndə sənoŋ entat ná ke óngati bhesə mbák wə ke óchí Mpereme Mandem afyé nyaka bariəp be áto. Mbák wə ke óchí Mpereme, ghatí bhesé kponoŋoŋ.”

25 Yesu akeme bhə be, “Nnánŋ ngátí bhe, ke bābhíkí noko. Betik ebhen mēkà ndū nnyén Etaya bétəŋ be enyū mmu nchí.

26 Yě nə, bāpú noko mbənyune bāpú ndū nkwó bāghónəmən aya.

27 Bāghónəmən aya ághòk eyəŋ eya. Ndíní yó, ne yə ákòŋo me.

28 Ne nchí chyə yó nepém enen nebhiiki bhəŋ ngwenti. Apú gú áném. Mmu apú ane ákwáy bēfere yó amóya.

29 Etaya mmu áchyé me yə, achá bo mankem. Ne mmu apú kwáy bēfere yə ndu amə yi.

30 Me ne Etaya séchí mmu amət.”

31 Yesu árémé nókó nó, bo Israel bápət bábhə bebwəpti batay ndu betemti yi ne yó mángwáy.

32 Yesu arem be, “Ntəŋ be beyă berítí menyin ebhen nká ndū nnyén Etaya. Ndu menyin ebhen menkem, ené éká bāyaŋ beway me ne batay chí ené?”

33 Bo Israel bákéme yi be, “Sépu yəŋ bēwáy wə ne batay éti erítí enyin ene óká, ke éti órəm be óchí Mandem yəndu óchí nkwāŋwaŋ.”

34 Yesu akeme bó be, “Pú básin amem ekáti bebhé eyeka be Mandem arem be, ‘Me ndem bé bāchí bəmandem?’

35 Sériní bé enyin Ekáti Mandem érəm épú kway bewupsi enyu. Mbák Mandem abhiní nyaka bo abhen bāghòk eyəŋ eyi be bəmandem,

36 ná bǎkway berem be měřem be nchí Mandem ndũ ndémé be nchí Mmǎ Mandem, mmu yi áyábhé átó fá amík?

37 Mbák mpú kǎ chi betik Etaya, bǎké noko me.

38 Ke mbák mǎkǎ chí betik Etaya, yǎndu bǎbhíkí noko me, nokó ká enyij ené betik ebhén mǎkǎ béghàti bhe. Chǎj eyǎ énkwak mǎndinj, ne mǎnjwimem bé Etaya achi babhat ne me, ne me nchí babhat ne Etaya.”

39 Bápet babho beyanj mbi ndu bekem yi, afori bó amǎ arǎk ebhakayi.

40 Apetnsem ebhě manyu Jódan, ndũ nebhǎet ane Jšn ájwiti nyaka bho, abhak aré.

41 Beyǎ bo bǎrǎk ntá yi mǎndeme nǎkǎ be, “Jšn ábhíkí kǎ yǎnyinjí maknkay émǎt, ke yǎntiki enyij ene yi árémé éti mmũ ane échí tetep.”

42 Beyǎ bo mǎnóko Yesu ebhak eyǎ.

11

Newú Lásárǎs

1 Mmũ amǎt achi nyaka etǎk Bétani, ane áká nnyén be Lásárǎs. Akwén neme. Bétani abhak etǎk ene María ne mómayi Matá bǎchǎkǎ.

2 María wu, ke áwáti nyaka bekak Yesu Acha ne bawerériep, are tese ne emenéntí yi. Yi ke mómayi Lásárǎs akwene nyaka neme.

3 Ekǎ bǎmayi bǎtó eyǎj ntá Yesu Acha be, “Acha, mmǎere ywe ane ókǎjǎ áme.”

4 Yesu ághókó nókó ntó enen arem be, “Neme enén népú nemě newú, néchí chí békǎ bo mǎngó betanj Mandem. Nétwǎ chí be némbák enyij ené ékǎ bo mǎngó be Mmǎ Mandem abhǎj betanj.”

5 Yesu akəŋ nyaka Matá ne bǝmayi María ne Lásárəs tontó.

6 Yě nǝ, mpok yi ághókó bé Lásárəs əme, achəkə ebhak ene yi achi ndǔ manywǝp apay.

7 Manywǝp yǝ apay áfúéré nókó, arem ntá bakoŋo bhi be, “Sémpétnsem atú Judéya.”

8 Bakoŋo bhi bárem be, “Ntəŋ, ébhíkí re tat ene bǝ bati Israel báyaŋ bétəmti wǝ ne batay mángwáy, əbhé ǝpetnsem aré?”

9 Yesu akeme bhǝ be, “Pú maŋəkó nywǝp áchi byo ne apay bébho beti bégháka beku? Mmu ane ákò ne ngósi, apú chiŋti nekwen mbənyune əghè eróŋǝ mmik.

10 Ke mmu ane ákò ne beti əchiŋti ankwen mbənyune mbaŋ apu ghǝ.”

11 Yesu átémé nókó nekay enen, aghati ye bhǝ be, “Mmǝere ywese Lásárəs akwen kenó, ke nchi rəŋ ménéme yi ndǔ kenó.”

12 Bakoŋo bhi bárem be, “Acha, mbák əbhǝre kenó, chəŋ aŋeme, ambak sayri.”

13 Kenó ekən Yesu árémé nyaka be Lásárəs əbhǝre kebhak chi newú ke bákáysi be Yesu arem chi be Lásárəs əbhǝre kenó mbóŋ.

14 Eká, ye Yesu aghati bhǝ kponoroŋ be, “Lásárəs agu,

15 ne ɛti yeka, mbǝŋ maŋák be mpú aré mbənyune efakari chi be be mǎnókó. Séndók séngó yi.”

16 Tomás ane bábhǝŋi be Efák, arem ntá bati bakoŋo Yesu abhénéfú be, “Séndók ká nkwo be Yě chí newú, séngú ne yi.”

Yesu ke ákə bawú mámpétnsem ndǔ nepém

17 Yesu ágháká nókó Bétani, aré, aghó bé mǎnǎn bábhémε Lásárɔs kpát εfɛet manywɔp anwi.

18 Béfu Bétani bégháka Yerúsalem achi nyaka mbɔ nekɔ bɔkilometa babay ne εbhɔk,

19 ne beyǎ bo Israel bárɔk béwáka ne Matá ne María ndũ newú mómayap.

20 Matá ághókó nókó bé Yesu átwɔ, afú, arɔk atemeri yi ene María áróbhé anywóp.

21 Matá ághó nókó Yesu, arem be, “Acha, mbɔ ɔchí fá, mbɛ mómaya abhiki gu!

22 Ke ndíjí be yě chí néne, yěntiki enyij ene óbhébhé Mandem áchye.”

23 Yesu aghati Matá be, “Chɔn mómaye ampɛtnsem ndũ nepém.”

24 Matá arem be, “Ndíjí bé chɔn ampɛtnsem ndũ nepém ewak ene bawú mankem bápɛtnsem ndũ nepém, ndũ ngwenti mmik.”

25 Yesu arem be, “Me ke nchí kɛ bawú mampɛtnsem ndũ nepém, mámbak nepém. Mmu ane ánókó me, yě angú gú, chɔn ampɛt ambak nepém.

26 Ne yě agha ane áchí nepém, anoko me, apú gú wáwák. Matá, ɔnókó beyɔn εbhen?”

27 Matá akeme be, “Acha, nnókó. Nnókó bé ɔchí Mɛme Mandem afyé nyaka bariɛp be áto, Mmɔ Mandem ane ábhónó nyaka bétwɔ fá amik.”

Yesu are di kebho

28 Matá áréme nókó nó, arɔk abhiji mómayi María, aghati yí ndũ eyu be, “Ntɔn atwɔ, ne áyán beghɔ wó.”

29 María ághókó nókó nó, afate, áyák arɔk ntá Yesu.

30 Yesu abhíkí re ghaka nyaka etók, abhak chí ndü nebhæet ane Matá atemeri yi.

31 Bo Israel abhen báchí anywóp ne María báwaka ne yi, bágghó nókó ndü yi afate áyák áfú nefi, bákóno yi ne nkaysi be āròn ndü nnem bedi kebho are.

32 María arək nebhæet ane Yesu achi. Nēghó yí ághó Yesu, akwén yi bekak abho berem be, “Acha, mbə ɔchí fá, mbé mómaya abhíkí gú!”

33 Yesu ághó nókó ndü María ádi ne bo Israel abhen bátwó béwáka ne yi bádi nkwo, étók yi te anti, ntínso nékém yi.

34 Abhép bhó be, “Bábhémé yi fá?” Bákeme yi be, “Acha, twó ghó.”

35 Yesu adi.

36 Eká bo Israel bhə bábhó berem ne batí be, “Akəŋ nyaka Lásárəs achá! Ghə ndu árə di.”

37 Ke mbək eyap béré rem chi be, “Yi mmu ákú nnémámík əghə mban, apú kwáy nyaka beka be Lásárəs áké gú?”

Yesu akə Lásárəs apetnsem ndü nepém

38 Epét etók Yesu tontó, afa, arək ndü nnem. Nnem enə nébhak chi mbok ane achi ndü setárebhé. Mánan básot nyaka ntay negho bákúti nyūnem.

39 Yesu aghati ye bo abhen bachi are be, “Binjiri ká ntay enə feré.” Ke Matá, manə ngú arem be, “Acha, eriep éya chəŋ encha. Ekə manywop anwi echəŋ ené bábhémé yi!”

40 Yesu aghati Matá be, “Matá, pú ngátí wó be mbák ɔnókó, chəŋ óngó betan Mandem?”

41 Bábhíri yε ntay εno báfére anyũ nnem. Yesu ayon amík ayiñi mfay arem be, “Eta, nkáká wɔ bé ɔghok me.

42 Ndíñí bé ɔghok me mpoknkem, ke ndem enyiñ ene chí ɛti bo abhen bachi fá téé bé mánkwáy menoko be wɔ ke ɔtó me fá amík.”

43 Yesu árémé nókó nó, abik be, “Lásárɔs, fú twó!”

44 Lásárɔs mmu anε ánánj ágú nyaka, afú ndũ nnem, ne nden ene mánébhé yí amɔ ne bekak ne besí ke bábhéme yi. Yesu aghati bɔ be, “Kanarí ká nden eyɔ yi amɛet, be yi ándók.”

Bõbati etɔk báté eyu be mángwáy Yesu

(Mt 14.22-33; Mk 6.45-52)

45 Beyǎ bo Israel abhen bakonɔ María bághó enyiñ ene Yesu ákú, mánóko yi.

46 Ke mbɔk yap báfá bárók ntá bõnkwo Fárisi bághati bhɔ enyiñ ene Yesu akɛ.

47 Bõbati bachiákap Mandem ne bõnkwo Fárisi bábhíñi bo ndũ echemé bõbati Israel. Báchémé nókó nebhet amɔt bárem be, “Chɔñ sénkɛ ná? Mmũ-ne átònj beyǎ beríñi maknkay.

48 Mbák séndó yi andɔk ambi bekɛ menyíñ ebhen, chɔñ yéntiki mmu anoko yi. Ne mbák émfákári enyu yɔ, bõ Rom bátwó máncɔnti ekerákap Mandem eyese ne etɔk eyese.” *

49 Ke mmũ wap amɔt anε áká nnyén be Káyfas anε achí nyaka mũngo bachiákap Mandem ndũ mmíé εno, arem ntá yap be, “Bábhíkí riñi yñyiñ!

* **11:48** Bõbati etɔk Israel bákàysi nyaka be mbák mándó bo mandɔk ambi bekonɔ Yesu bo bákway besɔt yi mbɔ mmu anε átwó béfére etɔk Israel anten bõ Rom ne eyɔ énkɛ bõ Rom mántwo mangɛp nenu amem etɔk eyap.

50 Bǎbhiki riñi be eri ntá yeka be mmu amot ángú ěti bo mankem echa be etok enkem enem?”

51 Káyfas abhíkí rem nyaka nǎ chi mbǎ enyih ene éfú ndũ nkaysi yi. Mandem ke ákú nyaka be yi andem nǎ mbǎ mũngo bachiákap ndũ mmíé enǎ. Arem bé chǎn Yesu ángú ěti bo Israel mankem.

52 Yesu abhiki bhón nyaka bégu chí ndiere ěti bo Israel. Abhón nyaka bégu ěti bǎ Mandem abhen bátáká mmik nkem be mambak ndũ nkwo amot.

53 Bébho ewak eyǎ, bǎbati bo Israel bǎré yǎn mbi béwáy Yesu.

54 Yesu kepere kǎ ye kponoroñ atú etok bo Israel. Afa aré, arǎk atú etok ene echi kekwoñ ne baso, amem etok ene bǎbhini be Efraim, abhak are ne bakoño bhi.

55 Mpok menyie Epǎ Nekiñi bo Israel arǎp kekwoñ. Beyǎ bho báfa ndũ bǎbetok bhap bako, barǎk Yerúsalem ené mpok epǎ eyǎ ábhíkí re ghaka, ndu beku be mámbák pépép besí Mandem mbǎ enyu bo Israel bákú nǎkǎ nyaka.

56 Bǎ bho báyan nyaka Yesu, ne ndu bǎchémé amem ekerákap Mandem bǎré bhép bati be, “Bǎkáysi bé yí? Bǎkáysi bé apu twǎ ndũ epǎ?”

57 Bǎbati bachiákap ne bǎnkwo Fárisi báchyé nyaka eyǎn be yǎ agha ane áriñi ebhak ene Yesu achi, ángatí bhó be mánkém yi.

12

Ngǎré amot awati Yesu ne bawerérisp

(Mt 26.6-13; Mk 14.3-9)

1 Epǎ Nekiñi éróbhé nǎkǎ manywǎp atandat, Yesu afa arǎk Bétani. Bétani abhak etok Lásárǎs ane Yesu akú yi apetnsem ndũ nepém.

² Aré, bákú yi nenyíé bëku. Matá ke áfùèt nyaka nenyíé. Lásárɔs abhak mmu amɔt ndũ bo abhen bachɔkɔ mányie nenyíé ne Yesu.

³ María asɔt esáyírí ékprémé bawerérierp amen áyá nkáp apíkiri bekak Yesu, antese nɔkɔ ne emenéntí yi. Eket enkem éjwi ne erítí eriebhé bawere mɔ.

⁴ Júdas Iskariɔt, nkoŋo Yesu amɔt ane ábhónó nyaka beti yi arem be,

⁵ “Bákway mbɔ beti bawerérierp amen anchye nkáp ané nkɔbetik ányie ndũ mmíé. Ndaká yí bábhíkí tí mó mánsɔt nkáp mánchye ntá bachébhébo?”

⁶ Júdas abhiki rem nyaka enyu eyɔ chi be ághɔ báchébé bho ntínso. Are m nɔ chi ndu ábhónó nyaka nti ngép. Ne ndũ nkwo bakoŋo Yesu, yi ke áchí nyaka mbure nkáp, ne ášɔt nyaka aywi aré ansem ansem anyie nɔkɔ.

⁷ Yesu arem be, “Dǒ yí! Eri yi ambure bawet amen be ámbák ndũ nywɔp enen bábheme me.

⁸ Bachébhébo bachi ne bhe mpoknkem, ke mpú bhak ne bhe mpoknkem.”

Bɔbati etɔk báté eyu be mangway Lásárɔs

⁹ Beyá bo Israel bághókó nókó bé Yesu achi Bétani, bárók are, puyě ndiere ndu béghɔ Yesu ke ndu beghɔ Lásárɔs nkwo mmũ yi akɔ apetnsem ndũ nepém.

¹⁰ Eká bɔbati bachiäkap Mandem báté eyu be mángwáy Lásárɔs nkwo.

¹¹ Báýàŋ nyaka be mángwáy Lásárɔs nkwo mbɔnyune enyiŋ ene efakari ne yi éká nyaka batí bo Israel bábuè bho, mánoko nɔkɔ Yesu.

*Yesu achwe Yerúsalem mbə Acha
(Mt 21.1-11; Mk 11.1-11; Lk 19.28-40)*

¹² Néyí nókó, beyä bo abhen bátwó ndü Epä Nekinjì bághók bé Yesu ätwò Yerúsalem.

¹³ Eká bo babho békpóti béwðamán mandəko nəko betemeri yi, mámbik mandeme nəko be, “Sémbítí Mandem mfay! Mandem ánjet mmu ane ätwò ndü nnyén Acha! Sémbítí Mfə bo Israel!”

¹⁴ Yesu asot mómpəŋə batu, achəko yó ansem nkúbhé mbə enyu básinjì amem Ekáti Mandem be,

¹⁵ “Bə etək Síon, * bǎké cháý. Ghó ká, Mfə ywəka ätwò, chókó, amfay mómpəŋə batu.”

¹⁶ Mpok ane barak ayə áfákáři, baghək Yesu keýwimem be menyinjì ebhen básinjì eti yi ke bífù nó tetep. Ke mpok Yesu aperedsem ndü nepém ne Mandem asot yi amfay achye yi kenókó, bátik ye be básinjì nyaka menyinjì ebhə eti yi. Bátik nkwó enyü menyinjì ebhə bífákáři ntá yi.

¹⁷ Bo abhen bachi ne Yesu mpok yi ákə Lásáros afu ndü nnem báre ghati bo enyinjì ene éfákáři mbə batísie Yesu.

¹⁸ Ntí ane beyä bo bārəŋ nyaka beghə Yesu chí be, bághok bé yi akə erinjì maknkay eyə.

¹⁹ Bənkwo Fárisi bághó nókó ndü beyä bo bārəŋ ntá Yesu bábho ye berem ne bati be, “Séway chí mməet. Yíjì, mmik nkem arəbhe koŋo chi yi.”

Mbək bə Grik nkwo bərə yan beghə Yesu

* **12:15** Yerúsalem achi ndü njie Síon. Éfákáři nyaka be nnyén Yerúsalem néchák chi “Síon”. “Bə Síon” chi “Bə Yerúsalem”.

20 Mbək bō Grik nkwo báchí nyaka ndū nkwo bho abhen bárovó Yerúsalem bechye bakak ntá Mandem ndū mpok Epǎ Nekinji.

21 Bō Grik bhō bárovk ntá Fílip ane áfú nyaka Betsáida, atú Gálili barem be, “Eta, séyàh bégħo Yesu.”

22 Fílip afa, arək aghati Andru. Bó bati apay bárovk baghati Yesu.

23 Yesu akeme bhō be, “Mpok akway ane Mandem ákù bo mánychyé Mmu ane áfú ntá yi kenókó.”

24 Tetēter, mbák bábhíkí pi nyésé nchwi amik némpó, nébhak chi nyésé nchwi nemot. Ke mbák mámpí nyésé nchwi amik némpo, nénchak, néchye beyǎ nchwi nkō.

25 Mmũ ane ákójó nepém eni, ãnem nó, ke mmu ane ápú re fyε ntí ndū nepém eni enen fá amik apu ném nó, ábhəhə nó kpát anchwe ndū nepém enen nebhiki bhəhə ngwenti.

26 Mmu ane áká betok me, abhəhə békóhə me. Ne nebhəet ane məbhák, aré kě nkəbetik awa ábhák nkwo. Mbák mmu ántók me, Etaya ákə yi ambəhə kenókó.”

Yesu arem bé chəh mángwáy yi

27 Yesu arem be, “Néne, nti ena népú amem kpák. Chəh ndem be yi? Chəh ndem chí be ‘Eta, feré me ndū esəhəri ene étwə né ke?’ Wáwák! Mbəhə ɛti esəhəri ené ke ntwó fá amik!

28 Eta, kə bo mánychyé nnyén ena kenókó.” Yesu áréme nókó nó, eyəh éfú amfay eram be, “Nnəh nkə nnyén ena némbónə kenókó ne chəh mpet nkə nō.”

29 Beyă bo abhen bachi aré téé bághókó nókó eyoŋ eyo, bare rem be, “Nefan ke ásáy!” Báchák be, “Ángel Mandem árèm kepi ne yi.”

30 Yesu aghati bhə be, “Eyoŋ ene étwó ěti yeka. Ebhiki twə ěti ya.

31 Mpok akway ane Mandem átàn mmik ne, mpok ákway ane báfèrè mfə mmik ne ndū kefə eki.

32 Ne mǎnán mamkpán me amfay ndū ekotákátí, chəŋ nja bǒ mankem be mándó mmik mantwə ntá ya.”

33 Yesu arem beyoŋ ebhen ndu betəŋ enyū newú enen yi ábhónó bégu.

34 Beyă bo abhen báchí are bárém be, “Ekáti Mandem éghati bhese be, ‘Mpepe Mandem afyé nyaka bariɛp be àtò apú gú. Ndaká yí órèm be chəŋ mánsət mmu ane áfú ntá Mandem mango ndū ekotákátí? Mmu ane áfú ntá Mandem chi agha?’ ”

35 Yesu aghati bhə be, “Erónó ébhéét ne bhe ndu mómbinɛi mpok. Dək ye ka ambi bekə ndū mpok ane erónó ébhéét ne bhe, be ejuri eke twə emfəkəri bhe. Mmū ane ákò amem ejuri, apú riŋi ebhak ene yi árəŋ.

36 Siki ká nti ne mmū ane áchye bediéré néne, ndū yi abhéét ne bhe, bé mǎmbák bǒ bedyere.”

Bo Israel keka ne Yesu

Yesu árémé nókó nó, arək abhese ebhak ené bo bápú kwáy beghə yi.

37 Yěndu yi áké beyă menyiŋí maknkay besí ebhap, bábhíkí noko yí.

38 Ebhak enyu eyo bé enyiŋ ené ndemekerǐnti Aisáya árémé tentep bé chəŋ émfakari, émfú tetep.

Nə chí be, “Eta Mandem, agha ánókó enyih ene séghátì bhə? Agha ághó betan ebhe?”

³⁹ Bōbhen bábhiki kwáy nyaka ménóko, nkúbhé mbə enyu Aisáya apet árémé nyaka be

⁴⁰ “Mandem akə bó mámbák amík néménémé, agwót bati ayap, báchì mbə bo abhen bákútì amík be báké ghó mban,

ne bé batu yap áké ghók yěnyih,

ne be báké jwimem,

mantwə ntá ya, mbú bhə.”

⁴¹ Aisáya arem nyaka nə mbənyune aghə nyaka kenókó Yesu, ne are rem ěti yi.

⁴² Ke yěndu beyă bo mánóko nyaka Yesu, bábhíkí rem kponoroh be mánóko, ndu báchây bōnkwə Fárisi, be báké bók bhə ndū ekeré nenikímæet.

⁴³ Bákəh kenókó ekən bō mmik báchyè bhə, echa kenókó ekən Mandem áchye.

⁴⁴ Yesu arem ne eyəh amfay be, “Mmū ane ánókó me, abhíkí noko chí me, anókó mmu ane ato me nkwo.

⁴⁵ Ne mmū ane ághó me, ághə mmu ane áto me nkwo.

⁴⁶ Ntwə fá amik mbə erónjé bé yě agha ane ánókó me, áké rəp amem ejuri.

⁴⁷ Mmu ane ághókó eyəh eya ke yi kekə mbə enyū yí ághókó, mpú tán yí. Mbíkí twə fá amik bétán bo, ntwə chi bepepe bho.

⁴⁸ Enyih échí ene étan mmu ane ábyak me, yi kenókó eyəh eya. Chəh menyih ebhen ndémé mentan yi ndū nywəp enen bátan bo.

49 Εβηθη βεβhak ενyυ εyω mbənyune menyih ebhén ndémé, mbíkí rəm chí ndũ betan ebha. Etaya mmu átó me ke ághátí me enyih ene mbónó bérem.

50 Νε ndíní bé eyəh eyi ene yí áchyé mbə ebhé étwə nə nepém enen nebhíki bhəh ngwenti. Enyih ene mǝrəm ye chí ενέ Eta ághátí me ndem.”

13

Yesu are so bekak bakonjo bhi

1 Ερǎ Nekihí éperε ghaka, Yesu arihí be mpok akway ane yi árw mmik, ampətnsem ntá etayi. Ndũ yi ákəh nyaka böbhi fá amik, néne atəh bé akəh bə acha.

2 Mpok Yesu áchókó, ányie nenyíé, bëku ne baghəkó bhi. Satan anəh achwe nyaka antí Júdas, mmǎ Símun Iskariot, ndu beka yi antí Yesu.

3 Yesu arihí be etayi achye yi betan amfay menyih menkem, ne bé yí afú chí ntá Mandem ne əpətnsem ntá Mandem.

4 Mpok báchókó menyie nenyíé enə, Yesu afaté, afere éwet eyi aməet, asət táwáy atém ebho.

5 Asət ye manyiep afyé ndũ enyih, abho beso bekak bakonjo bhi, antese nəkə ne táwáy ane yi átémé ebho.

6 Achwóbhé nókó ntá Símun Píta, Píta arem be, “Acha, əyàh beso bekak ebha?”

7 Yesu akeme yi be, “Néne, əbhíkí rihí ntí ane mǝkə enyih ene mǝkə, ke ansempok chəh ónjwimem.”

8 Píta arem be, “Əbhíkí bhəh beso me bekak wáwák.” Yesu akeme yi be, “Mbák mbíkí so bekak ebhe, nə memay ne wə sémay.”

9 Píta arem ntá Yesu be, “Acha, óké so chi ndiere be kak ebha, sǝ amó ya ne ntí wa nkwo!”

10 Yesu aghati yi be, “Mmũ ane ánánǝ ásó mmuet, abhíkí pere bhǝj beso mmuet, ebhiki fuet be kak ebhi, mbǝnyune mmuet nkem achi pépép. Ne bǝchi pépép, ke puyǝ yǝntiki mmu yweka.”

11 Yesu anánǝ arínǝ nyaka mmu ane ábhónǝ beti yi. Eti yǝ ke yi árémé be, “Puyǝ be mankem ke bǝchí pépép.”

12 Anánǝ nókó bésó be kak ebhap, akeme nkú amuet, apetnsem, arǝk, achǝkǝ amik. Abhép bhǝ be, “Bǝjwímem ndũ enyǝj ene nká ntá yeka?”

13 Bǝbhǝjǝ me be, ‘Ntǝj’ ne ‘Acha’ ne échí tetep. Nchí Ntǝj ne Acha ntá yeka.

14 Mbák me, Acha ne Ntǝj ayweka nsó be kak ebheka, be nkwo bǝbhǝj beso be kak bati!

15 Ntǝj be chi erǝj be be nkwo mǝnká nókó mbǝ enyũ nkǝ.

16 Tetǝtep, mǝbetok apú cha chi-betok aywi, ne mǝnto apú cha mmũ ane átó yi.

17 Néné, bǝrǝjǝ mǝnyǝj ebhen. Chǝj endi ntá yeka encha mbák bǝkũ bhǝ.

18 Mpurǝm chi eti yeka mankem, ndínǝ bo abhen njábhé. Enyǝj ene Ekáti Mandem éghàti bhese ébhǝj bǝfú kponorǝj mbǝ enyu basinǝ be, ‘Ane ányíé nenyíé ne me áti chǝj me.’

19 Nchí ghati bhe mǝnyǝj ebhen néne ndu bébhíkí re fakari, bé ménánǝ mémfákárí, mǝnókó be, ‘Nchí mmu nchí’ mpoknkem.”

20 Tetǝtep, “Mmũ ane ásǝt yǝ agha ane ntó sayri, ásǝt me. Ne mmũ ane ásǝré mé sayri, ásǝt mmũ ane átó me.”

*Yesu arɛm bɛ chɔŋ nkoŋo ywi amɔt anti yi
(Mt 26.20-25; Mk 14.17-21; Lk 22.21-23)*

²¹ Yesu árɛm nókó menyɪŋ ebhen, nti néré sɔŋori yi amɛm, arɛm kponɔroŋ bɛ, “Tɛtɛtɛp, mmu ywɛka amɔt áti chɔŋ mɛ.”

²² Bakoŋo bhi bábhó beyɪŋi bati, kerɪŋi mmu anɛ Yesu árɛm nɔ ɛti yi.

²³ Nkoŋo anɛ Yesu ákóŋó tontó abhak chókó kekwoɔt nɛ yi.

²⁴ Símun Píta amak yi nɛ awɔ arɛm bɛ, “Ghati bhésé mmu anɛ órɛm nɔ ɛti yi.”

²⁵ Nkoŋo wu akokosi mmɛt nɛ Yesu abhép yi bɛ, “Acha, chí agha?”

²⁶ Yesu akɛmɛ yi bɛ, “Chi mmu anɛ mɛtap chɔŋ bret anɛ amɛm nchán nnok nchyé yí.” Yesu asɔt yɛ ekpókó bret atap ndũ nnok, achyɛ Júdas, mmɔ Símun Iskariɔt.

²⁷ Nɛsɔt Júdas ásórɛ bret wu, Satan akó yi anti. Yesu aghati yi bɛ, “Ɔké chɔŋti mpok beku enyɪŋ ene óyàŋ beku.”

²⁸ Bakoŋo Yesu báchák kerɪŋi ntí anɛ Yesu árɛmé nɔ ntá Júdas.

²⁹ Tɛndu Júdas kɛ ákɛm nyaka ebhá nkáp, mbɔk eyap béré kaysi bɛ Yesu ághàti yi chi bɛ ándók, ánkú menyɪŋ ebhen bɔ básɔt menyɪɛ ɛpá Nekiŋi. Báchák bákáysi bɛ Yesu ato yi ándók ányché nkáp ntá bachébhébo.

³⁰ Júdas ásórɛ nókó ekpókó bret eyɔ, afú nɛfi tɛmté. Nɛ beti bégá.

Ebhé ɛko

³¹ Júdas afú nókó, Yesu arɛm bɛ, “Néne, chɔŋ bo mángó ndu báchyɛ Mmu anɛ afú ntá Mandɛm

kenoko, ne befuet ntá yi mángɔ ndu bachye Mandem kenókó.

³² Mbák Mmu ane áfú ntá Mandem ákà mánychye Mandem kenókó, mbõñ Mandem ákà bo mánychye Mmu ane áfú ntá yi kenókó, ne chõñ ankɛ nɔ témté.

³³ Bõbha, mpú pere tat ne bhe. Chõñ mǎnján me, ke enyih ene ngátí nyaka bõbati bo Israel, nchí ghati bhe néne be, ‘Ebhak ené mǎrõñ, bãpú kwáy bétwɔ aré’.

³⁴ Nchí chye be ebhé ekɔ. Kõñ ka bati mbõnyu nkõñ be. Enyu eyɔ kě bãbhõñó bekõñ bati.

³⁵ Mbák mǎnkõñ bati, chõñ ênkɛ bõ mankem mándihì be bãchí bakõñ bha.”

Yesu yi chõñ Pita antañ yi

(Mt 26.31-35; Mk 14.27-31; Lk 22.31-34)

³⁶ Símun Pita abherp Yesu be, “Acha, ðrõñ fá?” Yesu akeme yi be, “Ebhak ené mǎrõñ, õpú kway bétwɔ aré néne, ke chõñ ónkõñ me aré ansempok.”

³⁷ Pita arem be, “Acha, ndáká yí mpú kwáy békõñ wɔ néne? Yě chí ñewú, nká bégu ãti ye.”

³⁸ Yesu arem ntá yi be, “Õbhé yě chí ñewú òká bégu ãti ya? Tetãter, nkɔk aperé kok nkúbhé beti ebhen, chõñ óndem ndõñ éráť be õbhikí rihì me.”

14

Yesu ke áchí mbi ane mmu ákõñ ke angɔ Eta

¹ Yesu aghati baghɔkó bhi be, “Bǎké rɔ bati ánsõñórí be amem. Sikí ká ntí ne Mandem, mǎnsikí ntí ne menkwɔ.

² Eket Etaya ebhõñ beyǎ bõbeket. Mbó épú nɔ, mbu mbíkí ghati bhe be nchí rõñ aré bétõñti ebhak ntá yeka.

³ Ne nnán, ndók, ngókó ebhak mburé, ntá yeka chəŋ mpɛtnsem, nsət be, bé nebhuet ane nchí, bé nkwo mambák are.

⁴ Bärinjì mbi ane áròn ndü nebhuet ane mëròn.”

⁵ Tòmás arem ntá Yesu be, “Acha, sébhíkí rinji nebhuet ane óròn, ná sékwày berinjì mbi?”

⁶ Yesu aghati yi be, “Me ke nchí mbi, me ke nchí tetep, me ke nchí nepém. Yě mmu apu kway bétwo ntá Eta ené ábhíkí fuet ntá ya.

⁷ Mbə bärinjì mé tetep, mbú bärinjì Etaya nkwo. Nebho néne, bärinjì yí ne mánán bəghó yí.”

⁸ Fílip arem be, “Acha, tón bhésé mbəŋ etaye. Enyinj échák ene séyàn épú.”

⁹ Yesu akeme yi be, “Fílip, mpok ane nkem nchí ne bhe, yě nə, əbhíkí rinji me? Mmu ángó me nó aghə Etaya nkwo. Ná órəm ye be, “Tón bhesé etaye?”

¹⁰ Əbhíkí noko be nchí babhát ne Etaya ne Etaya achi babhat ne me? Menyinj ebhen méghàti bhe, mpú kə nə chi ndü mməét eya. Etaya mmu achí babhat ne me àkù betik ebhi.

¹¹ Nokó ka enyinj ene ngátí bhe bé nchí babhat ne Etaya ne Etaya achi babhat ne me. Mbák bápú kway menoko menyinj ebhen mërəm, nokó ká ěti menyinj ebhen mĕkà.”

¹² Tetétep, “Mmu ane asiki nti ne me, àkway békə menyinj ebhen mĕkà. Akwáy békə yě chí menyinj ebhen béchá ebhen, mbənyune mëròn ntá Etaya.

¹³ Yěntiki enyinj ene bəbhébhé ndü nnyén ena, chəŋ nkə yó bé bo mángó menyinj ebhen mmó àkù ne mánchye Eta kenókó ěti Móywi.

¹⁴ Yěntiki enyinj ene bəbhébhé ndü nnyén ena, chəŋ nkə yə nta yeka.”

Bariεp βετο Εφόηό Βεδυερε

15 Yesu apεt aghati baghókó bhi βε, “Mbák bákωη με, βυρέ κά εγωη εβha.

16 Mbák bákù nω, chωη nnik Etaya mmαεt, νε yi anchyε bhe Nkwak achak, yi ambák νε bhe mpoknkεm.

17 Yí chí Εφόηό ενε ékù bo mándīñī barak anε tetεp. Bō mmik bápú kway βεsot yi νε mañák mbōnyune bápú kway βεghω yi, νε bapu kway βεriñi yí. Ke chωη mándīñi yi mbōnyune ábhák chωη νε bhe, νε amεm batī yeKa.”

18 Yesu arók ambi βερεm βε, “Nnánj ndók, mpú rω mámbák mbō bōβεrá. Chωη mpεtnsem ntá yeKa.

19 Mandú mpok, bō mmik bápú pερε ghó με κε bāghó chωη με. Ne tēndu mpεt nchi bhak chωη νεpém, chωη βé nkwω mámpεt mámbak νεpém.

20 Ndū nywωp εnω, chωη mándīñi βé nchí babhat νε Etaya, νε bāchi babhat νε με, νε nchí babhat νε bhe.

21 Mmu anε ághòk εnyīñ mērèm ánku mbō εnyu yi ághókó, yi κε áchí mmu anε ákónó με. Ne Etaya akωη mmu anε akωη με. Menkwó nchí kωη βε yi ántwó ntá yi, nkε yí ándīñi με.”

22 Júdas, [anε áchí kekúrí νε Júdas Iskariot] abhép Yesu βε, “Acha, ndaká yí ótwō chωη chi ntá yeεε bakoño bhe βéku séndīñī wō, kebháK βé óku nō chi ntá bō mmik bachak?”

23 Yesu akεme yi βε, “Mmu anε ákónó με, ábhàρε εγωη εya. Etaya ákòñ yi. Ne με, νε Etaya séntwō senchókō νε yi.

24 Mmū anε abhíkí kωη με, apú bhυερε εγωη εya. Menyīñ εbhén bāghoko με ntónó, bébhíkí fu ntá ya.

Béfu chi ntá Etaya mmu átó me.

²⁵ “Ngátí bhe menyin ebhen ené mbuét ne bhe.

²⁶ Ke Eta ätò chon Nkwak ndü nnyén ena. Yí wu chi Efónó Bedyere. Anán ántwó, chon anton be yéntiki enyin, ankwak be mäntik menyin menkem ebhen ngátí bhe.

²⁷ Nchí rə kpák ámbák ne bhe. Nchí chyε bhe kpák ane áfù ntá ya. Puyé enyü mmik áchyè bho kpák ké mëchyε. Bǎke rə bati ánsónórí bhe amem, ne bǎke rə becháy mémbak amem bati yeka.

²⁸ Bǎghok ndu ngátí bhe be, ‘Mǎròn, ke chon mpetnsem ntá yeká.’ Mbə bǎkòn me mbə bǎbhon manák bé mǎròn ntá Etaya, mbonyune Etaya acha me.

²⁹ Ngátí nó bhe menyin ebhen néne ené bébhíkí re fakari, ne ntí be ménán mémfákárí, mǎnókó.

³⁰ Mpu pere ghati bhe beyǎ menyin mbonyune mfə mmik átwò. Abhíkí bhon betan amfay ya.

³¹ Ke nchí kə chí mbə enyü Etaya ághátí me, bé bə mmik mándíní bé nkon yi. Faté ká séndók.”

15

Yesu yi be mmu abhare mmuet ne yi ke anyu kepem

¹ Yesu arem be, “Me ke nchí mbón nnerénok, ne Etaya achi nkwananki. *

² Yéntiki ntábhénok awa ané ápu nyu kepem, Etaya ákpət angæp. Ne ntábhénok ane ányü kepem, ákpəti batap rərət amferε bé wú ányú kepem ancha enyu esí.

³ Beyon ebhén ngátí bhe békə bǎchí pépép.

* **15:1** Bekonon enyin ene Yesu árémé, nkwananki chi mmu ane ághoko enok be ényü kepem sayri.

⁴ Bat ye ka mm̄æet ne me mpoknkem, bé menkwə mbát mm̄æet ne bhe. Mbák ntabhénək ápú babhát ndũ enək, ápú nyu kerem. Enyu yə ke echí ne bhe. Mbák mm̄ũ abhíkí bhat mm̄æet ne me, apú kwáy ményú kerem.

⁵ Me ke nchí nnerénək. Bächí batáp. Mmu ane achí babhat ne me mpoknkem, menkwó mbak babhát ne yi, yí wu ke ányù beyä kerem. Mbák mpú ne bhe, bãpú kway beka yěnyìj.

⁶ Mbák mmu apú babhát ne me, äbhák mbə ntábhénək ané bákpót báféré, ágú. Mányókóti menyũ batap ayə mámeɛe angə, ánsəjə.

⁷ Mbák mändək ambi bebhat mm̄æet ne me, ne beyəj ebha mémbak amem bati yeka, nchí chye bhe yěntiki enyìj ene babhebhe me.

⁸ Ndũ mányú beyä kerem, bätəj be bächí bakoŋə bha, ne eyə ékə bo mánychye Etaya kenókó.

⁹ Mbə enyu Etaya ákəj me, nó ke nkəjə bhe. Bat ka mm̄æet ne me bé ekəj eya émbák amem bati yeka mpoknkem.

¹⁰ Mbák mändək ambi bebħere eyəj eya, mpú rə bekəj be nkúbhé mbə enyũ nchí bhæere Eyəj Etaya ne yi akəj me mpoknkem.

¹¹ Ngátí bhe menyìj ebhen be maŋák ama ámbák ne bhe, ne be maŋák ameka anjwi pəət.

¹² “Enyìj ene nchí ghati bhe chi be mankəj bati mbənyu nkəj be.

¹³ Ekəj echak épú ené échá ene ékə mmu ányché nerém eni ěti mamæere bhi.

¹⁴ Bábħak mamæere bha mbák bákə menyìj ebhen ngátí bhe.

¹⁵ Mpú pere bhij be bé bəbetok, mbənyune

mmǎbetok apu riŋi nkaysi chi-betik ndŭ enyiŋ ene yi ákù. Mbíŋí bhe bé mamæere bha mbonyune ngátí bé menyin ebhén ngókó ntá Etaya menkem.

16 Bǎbhíkí yap me, me ke njábhé bhe ntó bé mǎndók mǎnyú kerem, ne bé kerem ekeka kémbák mpoknkem. Kε ka nó be Etaya ányché bhe yéntiki enyiŋ ene bǎbhebe yi ndŭ nnyén ena.

17 Ene ke nchí ghati bhe be mǎnkóŋ bati.”

Mpap ane bǒ mmik

18 Yesu arák ambi berem be, “Mbák bǒ mmik bápap bhe, diŋí ká be báyambi bápap me.

19 Mbǒ bǎchí bǒ mmik, mbú mmik akɔŋ be ne ntí bé bǎchí bo bhi. Ke ndŭ njábhé bhe mféré nénti bǒ mmik, éti yǒ ké bápábhé be.

20 Bǎké ghakontik enyiŋ ene ngátí nyaka bhe be ‘Mmŭ betok apú cha chi-betok aywi.’ Mbák bǒ mmik bǎchyé me esɔŋori, chɔŋ mánchye be nkwó esɔŋori. Mbǒ bǎbhúré enyiŋ ené ngátí bhɔ, mbú chɔŋ mámbare enyiŋ ené be nkwo bǎghàti bhɔ.

21 Bǎchyè chɔŋ be besɔŋori ebhen menkem éti bǎkoŋo me, mbonyune bǎbhíkí riŋi mmu ane áto me fá amik.

22 Mbǒ mbíkí twó ngátí bhɔ menyin, mbε bǎkwáy betanɔ mmæet be bǎbhíkí kε bebú. Ke néne, bápú kway betanɔ be babhiki kε bebú.

23 Mmu ane ápábhé me, apap Etaya nkwo.

24 Mbǒ mbíkí kε menyiní maknkay besí bhap ebhén yé mmu áchák ábhíkí re kε, mbú bǎkway betanɔ mmæet be bǎbhíkí kε bebú. Ke bǎghɔ menyin ebhén nkú, yé nɔ bápàp me, ne bápáp Etaya.

25 Echi enyu eyo bé enyiy ene Ekáti Mandem éghàti bhese emfu tetep, nò chi beyoñ ebhen be ‘Bárap me ntí tí.’

26 Ke Nkwak ane mětò chòñ ntá yeka, áfù chi ntá Etaya. Chòñ yi angati bhe menyiy ěti ya mbò ntísie awa. Yi chí Efónó mmu ákù bo mandiyi menyiy ebhen bechi tetep.

27 Bě nkwo bãchí batísie bha mbonyune bachí ne me tëndu nebhònet.”

16

1 Yesu aròk ambi berem be, “Ngátí bhe menyiy ebhen bé báké kwen ansem.

2 Chòñ mámbok bhé ndũ bekeré nenikimmet ebhap. Mpok átwò ane yě agha ane áway bhe, akaysi bé ákù chí enyiy ene Mandem áyàn.

3 Báchyè chòñ be besòñari ebhen, mbonyune bábhíkí riyi Etaya ne bábhíkí riyi me.

4 Ke ngátí bhe menyiy ebhen bé mpok anan ánkway ane bò befàkari, mántik be nnán ngátí bhe.

Betik ebhen Efónó Bedyere

“Mbíkí ghati bhe menyiy ebhen mpok bãhó bekoño me mbonyune nchí nyaka ne bhe.

5 Ke néne nchí petnsem ntá mmu ane átó me, Yě nò, yě mmu yweka abhíkí bher me be, ‘Ɔròñ fá?’

6 Bati ayeka ájwí néne ne basémé mbonyune ngátí bhe menyiy ebhen.

7 Yě ndu echi nò, nchí ghati bhe enyiy ene echi tetep. Eri ntá yeka bé ndók mbonyune mbák mbíkí ròñ, Nkwak apú twó ntá yeka. Ke mbák ndók, chòñ ntó yi ntá yeka.

⁸ Ne ánáñ ántwó, chəŋ ankɛ bõ mmik mango be báchí bõ bebé, mángɔ be me nchí chak besí Mandem, ne mango be bekwéné bechi ne bhɔ ndũ netaŋ ane bɔ bátàŋ me.

⁹ Akɛ bɔ mango be bachi bõ bebé mbənyune bábhíkí noko me.

¹⁰ Akɛ bɔ mango be nchí chak besí Mandem mbənyune mëròŋ ntá Etaya ne bǎpú pɛɛ ghó chón me.

¹¹ Akɛ mángɔ be chəŋ mántán bõ bebé ewak émɔt, tëndu Mandem átán mfɔ mmik, afeɛ yi ndũ kefo eki.

¹² “Mbõŋ beɣǎ menyiy beghati bhe, ke mbák ngátí bhe bɔ menkem néne, bǎpú kway béjwimem.

¹³ Efónó Bedyere ke ákù chəŋ bo mándiŋi tetep nkem ane áyíŋí Mandem. Anəŋ ántwó chəŋ ankɛ mándiŋi tetep nkem, mbənyune ápú rem chí enyiy ene éfú yi anti. Ené yi aghoko ke árèm, ne chəŋ angati bhe menyiy ebhen bétwò ambi.

¹⁴ Chəŋ anchye me kenókó mbənyune əsòt chəŋ menyiy ebhen bífú ntá ya, angati bhe.

¹⁵ Yěntiki enyiy Etaya chí eya nkwo. Nó ke ngátí bhe bé yěntiki enyiy ene Efónó Bedyere ághàti chəŋ bhe, əsət chí ntá ya.”

Chəŋ basémé amɛka anjibhiri andəp chí maŋák

¹⁶ Yesu arək ambi beghati baghəkó bhi be, “Mandu mpok, bǎpú pɛɛ ghɔ me. Ke mandú mpok, chəŋ mǎmpet mángɔ me.”

¹⁷ Mbək baghəkó bhi béré rem ne bati be, “Ené yí árèm nɔ chí yí. Yí bhe mandú mpok, sépú pɛɛ ghó yí, ne mandú mpok chəŋ sémpet séngó yi. Apet arem be chí mbənyune yí ərəŋ ntá etayi. Nó bé yí?”

18 Bápɛt bǎré rɛm nɛ bati bɛ, “Yi bɛ ‘Mandu mpok’, mandú mpok, nɔ bɛ yi?” Sɛbhíkí jwimɛm ndũ enyiyɪn ɛnɛ yi ǎrémé.

19 Yesu arɪɪɪ bɛ baghɔkó bhi báyanɪn bebhep yi enyiyɪn ɛti ndak anɛ. Arɛm ye bɛ, “Ngátí bhe bɛ mandú mpok, bǎpú pɛrɛ ghó mɛ, kɛ mandú mpok chɔɪ mǎmpɛt mǎngó mɛ. Yó kɛ ɛsɔɪɔri né bhe?”

20 Tɛtɛtɛp, chɔɪ mǎndi babhesɛ anɛp nɔkɔ amík nɛ mámbɔɪ basémé, kɛ bɔ mmik mámbɔɪ maɲák. Chɔɪ mǎmbónɪ basémé kɛ basémé amɛka anjibhiri andɔp chí maɲák.

21 Mpok ngɔré nɛ menie ǎndɔɪsi, ǎbhónɪ basémé anti mbɔnyunɛ mpok nɛbhe akway. Kɛ ǎnánɪ ǎmbé, maɲák ǎbhák nɛ yi bɛ mónkɔ átwó fá amik. ɛnkɛ angɔkɔntik bebɛ nɛbhe.

22 Nó, kɛ ɛchi nɛ bɛ nkwó. Nénɛ basémé ajwí bɛ anti, kɛ chɔɪ mpɛt ngó bhe, nɛ mpok yɔ chɔɪ mǎmbónɪ beyǎ maɲák, nɛ yɛ mmú apu kway beferɛ mó amɛm bati ayɛka.

23 Ndũ nywɔp ɛnɔ, bapú pɛrɛ bhép mɛ yɛnyiyɪn. Tɛtɛtɛp, mbák mǎmbɛp ɛtaya yɛntiki enyiyɪn ndũ nnyɛn ɛna, ǎchye bhe.

24 Kpátɛ ɛchɔɪ, bǎbhiki rɛ bhép ɛtaya yɛnyiyɪn ndũ nnyɛn ɛna. Bép ká, nɛ chɔɪ anchye bɛ bɛ maɲák amɛka anjwi pɔɔt.”

Yesu atan achá mmik

25 Yesu arɔk ambi bɛrɛm bɛ, “Mpok anɛ nkɛm, ngátí bhe barak anɛ chí ndũ bakay. Kɛ mpok átwó anɛ mpú pɛrɛ ghati bɛ menyiyɪn ndũ bakay. Mpok yɔ ǎnkway, ndɔbhe ghati bhe menyiyɪn ɛti ɛtaya chí kponɔronɪ.

26 Mpok yə, chəŋ məmbəp Ǝtaya mənyin ndũ nnyén ɛna. Mbíkí rɛm bɛ chəŋ nɪkmɛt ntá yi bɛ ányché bhe ɛnyin.

27 Mbəŋ Ǝta akəŋ bɛ mbənyunɛ bǎkəŋ mɛ, nɛ mənókó bɛ mfu chí ntá yi.

28 Mfú chí ntá Ǝta kɛ nchí twə fá amik. Nénɛ, nchí rə mmik, nchí pɛtnsɛm ntá Ǝta.”

29 Baghək abhi barem yɛ ntá yi bɛ, “Mhm! Nénɛ ɔrɛm mənyin kponɔrəŋ nɛ séjwimɛm. Ɔpú pɛrɛ rɛm kɛpɪ ndũ bakay!”

30 Nénɛ, séríní bɛ, ɔríní yéntiki ɛnyin. Ɔríní yé chi mənyin ɛbhɛn bo bábhónó anti bebhep wə. Ǝnɛ ékɛ sénókó bɛ ɔfu chí ntá Mandɛm.

31 Yesu akɛmɛ bhə bɛ, “Mǎnókó nénɛ?”

32 Mpok átwə, tɛtɛp anán ɛtwə, anɛ bǎtaka chəŋ yéntiki mmu andək ɛyi ɛbhak məndə mɛ awánti. Kɛ sayri sayri, mpú mɛ awánti mbənyunɛ, Ǝta achi nɛ mɛ.

33 Ngátí bhe mənyin ɛbhɛn bɛ məmbát mmɛt nɛ mɛ məmbón kɔpák amɛm bati ayɛka. Chəŋ məmbəŋ bɛsəŋɔri fá amik, kɛ bón ká nɛtaŋántí, nnán mfókórí mmik.”

17

Yesu are nɪkmɛt ɛti bakoŋo bhi

1 Yesu ánánjá nókó bɛrɛm mənyin ɛbhɛn, ayon amík ayinɪ mfay, arɛm bɛ, “Ǝta, mpok akway. Chíé Mýwɛ kɛnɛm bɛ ɛti ya bo mángó kɛnɛm ɛkɛ.

2 Wə kɛ óchyé mé bɛtaŋ amfay bǔ mankɛm bɛ nkɛ mankɛm abhɛn óché mɛ mambəŋ nɛpɛm ɛnɛn nɛbhiki bhəŋ ngwɛnti.

³ Ne nepém enen nebhiki bhəŋ ngwenti, chí béríjǐ wə, wə mmu óchí Mandem tetep ne achák apu ne berinjǐ Yesu Kristo mmu ótó.

⁴ Nkə bo mángó keném eke ndu nnájá betik ebhen óchyé me.

⁵ Eta, néne sət me mbak ne wə, ónchye me keném besí ebhe, nkúbhé keném eken mbóŋó nyaka ne wə ke ðghoko mmik.

⁶ “Nkə bo mándíŋó wə, bo abhen óyábhé fá amik óchyé me. Báchí bǝ bhe, ne wə ke óchyé me bhə. Bábhúré eyəŋ ye.

⁷ Néne bárinǐ be yěntiki enyinj ene mbóŋó, éfú chí ntá ye.

⁸ Ngátí bhə menyinj ebhen óchyé me be ngati bhə. Báká ne me, ne bárinǐ ye tetep be mfu chí ntá ye. Mánoko nkwə be wə ke ótó me.

⁹ Nchí níkməet ɛti yap. Mpú níkməet ɛti mmik nkem. Nchí níkməet chí ɛti bo abhen óchyé me mbənyune bó báchí bǝ bhe.

¹⁰ Bǝbha mankem chí abhe, ne abhe chí abha. Ne bó ké nepém enap nékú bo mángó kenóko eka.

¹¹ Néne, mpet mpú fá amik, ke bó bábhúét are. Nchí twə ntá ye. Eta! Wəmbəŋ mmú óchí Nyájá, kém bǝ ne betan ebhe, betan ebhén óchyé me be mambak mbə mmu amət, nkúbhé mbə enyũ wə ne me sechi mmu amət.

¹² Mpok nchí ne bhə, nkém bə sayri ne betan ebhen béchí ndũ nnyén ena, nnyén enen óchyé me. Nkem bó, ne yě mmu wap amət abhiki nem ebhi, ébhíkí fuet chí ane ábhóŋó nyaka ménem, bé enyinj ene básíjǐ émfú tetep.

¹³ Néne, nchí twə ntá ye, ne nchí rem menyinj

ebhen ndũ mpok mbuét fá amik, bé manák ama ámbák ne bhə.

¹⁴ Ngátí bhə menyin ebhen óchyé me ngati bhə. Èti yə, mmik apap bhə mbənyune bápú bð mmik ane, nkúbhé mbə enyũ mpú mmũ mmik.

¹⁵ Mpú nìkmuet bé ómféré bhə fá amik, ke chí bé ònkém bó be mbámbe áké kə bhə yěnyin.

¹⁶ Bápú bð mmik nkúbhé mbə enyũ mpú mmũ mmik.

¹⁷ Sət tetep kə bó mámbák nyánjá. Eyə eye echi tetep.

¹⁸ Nkúbhé mbə enyũ ótó me fá amik, nó kě nchí to bhə amik.

¹⁹ Ne èti yap, nchyé mmuet ntá ye bebhak nyánjá bé bó nkwó mankway bebhak nyánjá tetep.

²⁰ “Mpú nìkmuet chi èti bakojo abhen bóbhə, ke èti bo abhen bághòk menyin ebhen bə bátə, mánsikinti ne me nkwə.

²¹ Nchí nìkmuet bé bó mankem mámbák mbə mmu amət. Etaya, mēnìkmuet be nkúbhé mbə enyũ óbháré mmuet ne me ne mbát mmuet ne wə, bó nkwə mámbát mmuet ne bhese bé mmik ánkway ménóko be wə ke ótó me tetep.

²² Nchyé bhó nkúbhé betan ebhen óchyé me, bé bó mámbák mmu amət, nkúbhé mbə enyũ wə ne me sechi.

²³ Chəny mbak ne bhə nkúbhé mbə enyũ óchí ne me, be sayri sayri, mándəp chi mmu amət, bé mmik ankway berin; be wə ke ótó me, ne bé əkəny bó mbənyu ókəny me.

²⁴ Eta, mēyán be bó nkwə, bð óchyé me mámbák ne me ndũ nebhuet ane menchí, bé mángó kenókó eken óchyé me mbənyune əkəny me te mpok óbhíkí re ghoko mmik.

²⁵ Eta, wə mmu óchí chak, bə mmik bábhíkí ríñi wə, ke ndíní wə, ne nkwo wa ane báriñi bé wə ke ótó me.

²⁶ Nkə bó mándíní wó, ne chəñ ndok ambi bekə nə, be bə mankəñ bati nkúbhé mbənyu ókón me, ne be mémbák amem bati ayap.”

18

Bákém Yesu

(Mt 26.47-56; Mk 14.43-50; Lk 22.47-53)

¹ Yesu ánánjá nókó menikmæet enyu eyə, afa ne baghəkó bhi, bákíñi mónyən ane bábhèñi be Kídrən. Mónki áchí nyaka are ane yí achwe amem ne baghəkó bhi.

² Júdas mmu átí yi aríñi nkwo ebhak eyə mbənyune Yesu ne baghəkó bhi bátəmeri nəkə nyaka are.

³ Júdas asət eká batémé nenu ne mbək babhabheri abhen ekerákap abhen böbati bachiákap ne bönkwo Fárisi bátó. Bó mankem barək are ne beróñó ne menyíñi nenu amə.

⁴ Yesu aríñi yěntiki enyíñ ené ébhónó bífákári ne yí. Afú ndü nkwo baghəkó bhi, atén mmæet ambi arem be, “Agha báyàn?”

⁵ Bákéme yi be, “Yesu mmu Násáret.” Yesu arem be, “Ghó mé ne.” Júdas mmu átí yi abhak aré téé ne bhə.

⁶ Mpok Yesu aghati bhə be, “Ghó mé ne”, bárók ne nsem ne nsem bákwénti amik.

⁷ Yesu apət abhép bhə be, “Aghă báyàn?” Bárém be, “Yesu mmu Násáret.”

⁸ Yesu akeme bhə be, “Ngátí bhe be chi me. Mbák ye me ke báyàn, dǎ ká bakoño bha abhen mandək.”

⁹ Arem nɔ, bé enyij ene yi áréme nyaka be, “Ndu bo abhen óchyé me mbíkí nem ye amɔt,” emfu tetep.

¹⁰ Símun Píta mmu achi ne akparenja amɛet, agwɔp akparenja wu ndũ kénkwɔp, kpót atú nsem Mũngo bachiákap Mandem chwát agɛep amik. Nnyén nsem ere nébhak be Málkɔs.

¹¹ Yesu aghati Píta be, “Keme akparenja ywe amem kénkwɔp. Nké nyu nkóp esɔɔri ane Eta áchyé be me nyu ke?”

Básót Yesu bárók ntá Anas

¹² Mũnti batemé nenu asɔt eká batemé nenu eyi, bárók, bákém Yesu bágwót. Babhabheri ekerákap Mandem bábhák ne bhɔ.

¹³ Báyámbi bárók ntá Anas, chi ngɔré Káyfas. Káyfas abhak mũngo bachiákap Mandem ndu mmie enɔ.

¹⁴ Yi ke áchyé nyaka maníé ntá bo Israel be, “Eri be mmu amɔt ángu ěti bo mankem.”

Píta arem be abhíkí riñi Yesu

(Mt 26.69-70; Mk 14.66-68; Lk 22.55-57)

¹⁵ Símun Píta ne nkoño Yesu achák béré koño Yesu. Ndũ nkoño Yesu achák wu achí mmũ ane mũngo bachiákap áriñi sayri, yí akoño Yesu kpát arɔk achwe amem senta mũngo bachiákap.

¹⁶ Píta ate nefi ndũ nyũ-ebhá. Eká nkoño achák wu, ane mũngo bachiákap áriñi apetnsem nefi, arem kepí ne ngɔsɔn ane áchí anyũbhá. Asɔt ye Píta áchwé amem ne yi.

¹⁷ Ngɔsɔn wu nɔ ábhàbheri nyũ-ebhá abhép Píta be, “Pú wɔ nkwɔ achí nkoño mmũ-ne?” Píta akeme be, “Mpú ne yi.”

18 Mbúép áchí nyaka mpok yɔ. Eká bakǎ betik abhen mũngo bachiäkap ne babhabheri ekerákap báfyé ngo ndu nntó bakiri, báté bághábheri mángwák nɔkɔ ngó wu. Píta nkwɔ arɔk ate ne bho angwaka nɔkɔ ngo.

Mũngo bachiäkap Mandem are bhép Yesu menyih

(Mt 26.59-66; Mk 14.55-64; Lk 22.66-71)

19 Mũngo bachiäkap abhép Yesu ěti bakoŋo bhi ne ěti menyih ebhen yi átòn bho.

20 Yesu akeme yi be, “Ndem menyih kponoroŋ ntá bo mankem. Ntón bo amem bekeré nenikímuet ne amem ekerákap mpoknkem ndũ mban ene bo Israel báchèm are. Mbíkí rem yěnyih bhésé bhésé.”

21 Ndak yi óbhép me menyih? Bép bo abhen bághókó menyih ebhen ndémé. Bép bó mángátí wɔ. Báriŋi menyih ebhen ndémé.

22 Yesu árémé nókó nɔ, mbabheri ekerákap amot ane áchí aré téé, adep Yesu ne awó arem be, “Kwáé, enyu eyɔ ke órèm kepi ntá mũngo bachiäkap Mandem-ɛ?”

23 Yesu akeme yi be, “Mbák ndem enyih ené épú chak, ghatí me yɔ. Ke mbák ndem enyih ene echi chak, ɔdep me ndáká yí?”

24 Afɔ ke Anas átó Yesu ne ngem amɔ ntá Káyfas, mũngo bachiäkap.

Píta apɛt rem be yi abhiki riŋi Yesu

(Mt 26.71-75; Mk 14.69-72; Lk 22.58-62)

25 Símun Píta abhét nyaka téé, angwaka nɔkɔ ngo. Mbɔk bo abhen bachi are bábhép yi be, “Pú wɔ nkwɔ óchí nkoŋo ywi?” Píta atana, arem be, “Cháá, mpú ne yi”

26 Mmǎ betok amət anε mǔngo bachiǎkap abhak aré. Atú mómayi kě Píta ákpóré nyaka. Yí wu abhép Píta be, “Pú ngǔ nyaka wə amem mónki ne yi?”

27 Píta apət ataŋa. Témte wu, nném nkək akók kəkərókǔ.

Bárók ntá Páilet ne Yesu

(Mt 27.1-2, 11-14; Mk 15.1-5; Lk 23.1-5)

28 Básót ye Yesu eket Káyfas betí beti bárək ndǔ senta góbhanə ne yi. Góbhanə abhak mmǔ Rom. Babhəŋó bo Israel kechwe ndu áchá góbhanə. Ebhé yap érəm nyaka bé mbák mmu Israel áchwé eket mmu anε apú mmu Israel, apú bhák pépép besí Mandem. Ndu báyaŋ nyaka menyie Epǎ Nekinjì, bó keyaŋ bébhak ne bakwap besí Mandem.

29 Eká Páilet afú amem senta ywi arək atemeri bhə neŋi, abhép bhə be, “Ntiki enyinj mmǔ-ne akú?”

30 Bákéme yi be, “Mbə mmǔ ne apú nkə bebé, mbú sébhíkí twə fá ntá ye ne yi.”

31 Páilet aghati bhə be, “Sət ka yi be bə babhəŋ mǎntán manyé yi békóŋo ebhé eyeka.” Bákéme Páilet be, “Ebhé ébhíkí chyε bhese betan bétán manyé mmu, kpát sénchyε eyəŋ be mangway yi.”

32 Efákári enyu eyə be enyinj ene Yesu árémé nyaka ndu betəŋ enyǔ newú yi ábhəŋó bégu emfu tətəp.

33 Páilet apət achwe amem áchá ywi. Abhinjì Yesu abhép yi be, “Wə ke óchí Mfə bo Israel?”

34 Yesu akeme yí be, “Ndak ané óbhébhé me, áfu chi wəmbəŋ anti ke bo báchák kě bághati wə wu ɛti ya?”

35 Páílet akeme be, “Okáysi be nchí mmu Israel? Bð etok eye ne bðbati bachiákap Mandem ke bákém wə batwə ntá ya ne wə. Mbðñ enyiyñ ene ókú chi yi?”

36 Yesu akeme yi be, “Kefo eka kébíki fu fá amik. Mbə kefo eka kəfu chi fá amik, mbə bəbha mánú be báké kem me manchye ntá bo Israel. Ke, kefo eka kebíki fu ndũ mmiki ne.”

37 Páílet abhep yi be, “Nə ochí mfə?” Yesu akeme yi be, “Orem be menchí mfə. Eti eyə ke bábhe me, ne eti yə ke ntwə fá amik beghati bho tetep Mandem. Yəntiki mmũ ane ákəñə tetep Mandem, áta batú béghok enyiyñ ene mərəm.”

38 Páílet abhép Yesu be, “Tetep chí yí?”

*Páílet akpót manyé be mángwáy Yesu
(Mt 27.15-26; Mk 15.6-15)*

Páílet árém nókó nə, arə Yesu apet afú neñi ntá bo Israel aghati bhə be, “Mbíkí ghə ebépti enyiyñ ene yi akə.

39 Ke epñ eyeka étəñ bé yəntiki mmíé, mpok Epǎ Nekiñi, mbəñ berə mükənəñ amət ane bǎyən mandə yi andək. Bǎyən mámféré Mfə bo Israel amə, yí ándókó?”

40 Bápét babak be, “Puyě mmũ-ne, feré chí Barábas. Barábas achí nyaka ngébhé ntantañ.”

19

1 Páílet achye ye eyəñ be mánsót Yesu manden ne ékpá.

2 Batemé nenu básót bəbatábhénək abhen báchí nsense, mání ntá bábáy yi anti, barem be chi nta kefo. Básót nkú chu bafyé yi amæet, bárem be chí ayi nkú kefo.

³ Bábhó berəŋ ntá yi máŋəkə nəkə yi be, “Acha mfə bo Israel, kenókó kéchí eke eta!” Ndu bárəm nə, manchye nəkə yi nsáp beśí.

⁴ Páilet apət arə áchá ywi afú nefi ntá bo Israel arem be, “Ghok ka, nchí ntwó nefi ne yi ntá yeka be mändinji bé mbíkí ghə ebéptí enyinj ene yi ákú ené éyən be mángwáy yi.”

⁵ Yesu afú ye, arək ne ntá kefə nsense yə antí, ne nkú chú yə amæet. Páilet arem ntá yap be, “Yíní mmü yweka nə!”

⁶ Bōbati bachiäkap ne babhaherī ekerákap bágghó nókó yí, bábho bebik mándeme nəkə be, “Dem mángó yi ndü ekotákátí! Mángó yi ndü ekotákátí!” Páilet arem ntá yap be, “Bé babhəŋ mänsət yi mángó ndü ekotákátí, mbíkí ghə ebéptí enyinj ene yi ákú ene éyən mángwáy yi.”

⁷ Bo Israel, bákéme yi be, “Sébhəŋ ebhé, ne bekoŋo ebhé yə, abhəŋ bégu mbənyune ákú mmæet yi Mmə Mandem.”

⁸ Páilet ághókó nókó beyəŋ ebhen, becháy bépét bekem yi becha.

⁹ Apət achwe amem áchá abhep Yesu be, “Etək ene ófú are chi ené?” Ke Yesu abhiki keme ye eyəŋ.

¹⁰ Páilet arem ye ntá yi be, “Ōpú keme me yě eyəŋ? Ōbhíkí rinji be mbəŋ betəŋ berem be mándó wə mándə, ne mbák ndém be mángó wó ndü ekotákátí, bágò?”

¹¹ Yesu akeme yi be, “Mandem ke áchyé wə betəŋ. Mbə épú nó, mbə əbhəŋ betəŋ amfay ya fá? Nə ke echí be bebú mmu ane ákémé mé áchyé ntá ye, béchá ebhe.”

¹² Páilet ághókó nəkə nə, abho beyəŋ mbi beferə

Yesu amɔ. Ke bo Israel b́arók chí ambi bebik be, “Mbák óndó mmũ-ne ándók, nó ɔpú mmũere Mfɔ Rom! Mmu ane ăr̀em be áchí Mfɔ, chí mmũ ane ánù ne Mfɔ Rom be ambak ndũ mmũet eyi!”

13 Páilet ághókó nókó beyɔŋ ebhen, asɔt Yesu afú ne yi, achəkɔ ndũ enək ntaŋá manyé, nebhuet ane bábhìŋi ndu eyɔŋ bo Israel bé Gabáta. Nó chí, nebhuet batăy batay.

14 Egháká nókó nkárénká byo ne epay ndũ nywɔp enen bátòŋti mmũet menyie Epă Nekinji, Páilet arem ntá bo Israel be, “Yinji ka Mfɔ yweka ne!”

15 Bábhó bebik mándeme nəkɔ be, “Dǎ mángwáy yi! Dǎ mángwáy! Dem mángó yi ndũ ekotákátí!” Páilet arem be, “Ngó Mfɔ yweka ndũ ekotákátí?” Bǔbati bachiăkap bákéme be, “Mfɔ amɔt ke sébhónó, ne chí Sísa.”

16 Páilet ásót ye Yesu achye ntá yap be mándək mángó yi ndũ ekotákátí.

Bágó Yesu ndũ ekotákátí

(Mt 27.32-44; Mk 15.21-32; Lk 23.26-43)

17 Básót ekotákátí ené bábhónó bego Yesu are báchyé yimbɔŋ ámpókó. Apəkɔ kpát b́arók bágháká ndũ ebhak ené bábhìŋi bé Golgóta, nó chí “Nebhuet Enkónti.”

18 Aré, bágó Yesu ndũ ekotákátí. Bágó bo báchák nkwo bati apay, yěntiki mmu wap ndũ eyi ekotákátí, amɔt ebhe awónem Yesu, achák ebhe awɔghɔ.

19 Páilet nkwo arem básín enyinj ndũ ebhókónək bábhát ndũ ekotákátí, amfay ntí Yesu. Básín amɔ ábhák be, “Yesu mmu Násáret, Mfɔ bo Israel.”

20 Básĩñ amə achí nyaka ndũ beyəñ etək berat, ndũ eyəñ bo Israel, ne ndũ eyəñə Latin, ne ndũ eyəñə Grik. Ne nebhəet ane bágó Yesu ndũ ekotákátĩ abhak kékwoť ne etək egho. Eká, beyă bo Israel bápáy basĩñĩ mə.

21 Bőbati bachiăkap bárók ntá Páilet barem be, “Ůké sĩñ be, ‘Mfə bo Israel.’ Sĩñ chí be, ‘Mmũ-ne arem nyaka be achí Mfə bo Israel.’”

22 Páilet akeme be, “Enyiñ ene nsĩñĩ nnánñ nsĩñ.”

23 Batemé nenu bágó nókó Yesu ndũ ekotákátĩ, básót nden eyi bákóre ndũ baru anwi, yěntiki mmu wap asot ndu amot. Ke érəp nkú amot. Nkú yə abhak ntěnden nemot enen báyémé yěntiki neku eni bėfú amfay bėgháka amik, kekpoti yó yě ebhak.

24 Ekə bərə rem ne bati be, “Séké dakati nkú ane. Séngwép chí ebháná, séngó mmu ane ábhónó besot yə.” Efákárĩ enyune be enyiñ ene Ekátĩ Mandem érémé émfú tetep. Nó chí, basĩñ amen árəm be, “Básót nden aya bákóre. Bágwép ebháná bérĩñĩ mmu ane ábhónó bėsot nkú aya.”

25 Batemé nenu bákə nə. Nnə Yesu abhak téé kékwoť ne ekotákátĩ, ne manó máyi, María, ngərə Klopas, ne María mmə etək Mágdala.

26 Yesu ághó nókó máyi ne nkoñə ane yi ákónó téé kékwoť, arem ntá máyi be, “Mmá, ghó móywe nə!”

27 Arem ye ntá nkoñə wu be, “Ghó máye nə!” Ne bebho ewak eyə nkoñə wu asot nnə Yesu arək eket eyi ne yí.

Yesu agú ndũ ekotákátĩ

(Mt 27.32-44; Mk 15.21-32; Lk 23.44)

28 Menyiñ ebhen menkem bėfwéré nókó, Yesu arĩñĩ be betik ebhi memay. Ndu bekə be enyiñ ene

echi amem Ekáti Mandem émfú tetep, arem be, “Manyier ákwak me.”

²⁹ Ejš mmém amen ánen echí nyaka are téé. Básót ekuchá fofok bágwót antí ntábhénok ene bábhinj be haysop, bátáp ndũ mmem mō básá yi anyu.

³⁰ Yesu asók mmém mō, arem be, “Betik ebha mémay.” Akúép emi, arō nepém eni nendok.

Báyém Yesu ambeápak ne nekōj

³¹ Nywōp ntōjtí bo Israel nékwáy. Beku ye bé erene ngú éké rōp amfay ekotákátí ndũ nywōbhé neywēmæet bo Israel, bárók babhep Páilet be ányché betan mánsiéptí bekak ebhap, mámféré bhō ndũ bekotakati. Nywōp neywēmæet enō nébhak nywōp negho.

³² Ekú batemé nenu bárók, básiéptí bekak mmũ mbi, básiéptí bekak anefú.

³³ Ke bággháká nókó amæet Yesu, bágghó bé anán agu, bó kesyepiti bekak ebhi.

³⁴ Ke ntemé nenu amot asot nekōj ayem Yesu ambeápak. Témté wu, manonj ne manyier abho befu.

³⁵ Mmũ ane ághó nyaka ndu éfákárí kě ágháti bhese ne enyij ene yi ārēm echí tetep. Arínj be árem chi tetep be be nkwó mánsíkinti ne Yesu.

³⁶ Éfákárí enyu eyō bé enyij ené echí amem Ekáti Mandem émfú tetep. Nó chí, enyij ene básínj nyaka be, “Yě eghep eyi émōt bápú syep.”

³⁷ Ne Ekáti Mandem epet érēm ndũ nebhæet áchák be, “Chōj bo mámkpōk yi ane báyémé.”

Bábhémé Yesu

(Mt 27.57-61; Mk 15.42-47; Lk 23.50-56)

38 Ἐτάρé νόκό, mmũ amət átว์ó. Aká nnyén be Joséf. Abhak mmũ etək Arimátia. Achí nyaka mmu ane ákòño Yesu. Acháy nyaka bo Israel ndu yi achi nkoño Yesu. Afuét arək ntá Páilet bhésé bhésé, anikmæet be Páilet ando yi ámféré mmæet Yesu ndũ ekotákátí. Páilet achye yi betan bekə nɔ. Joséf arək ye, aferε mmæet Yesu ndũ ekotákátí.

39 Nikodéməs mmu árónó nyaka begho Yesu ne betí ewak émət, abhak nkwo ne Joséf. Yí, Nikodéməs arək ne babhé amen bábyək amæet ngu bé áké chəño. Babhé méré abhak nchóptí myrrh ne álos. Akway nyaka bebhak mbə kilo besa bepay nsem byo ndũ menwəp ebhi.

40 Joséf ne Nikodéməs báfére Yesu ndũ ekotákátí, básót bésyénden ne babhé amə aré, mánép yi bekoño epin bo Israel.

41 Mónki áchi nyaka ndũ nebhæet ane bágó Yesu ndũ ekotákátí. Nnem nekə nébhák are enen bábhíkí re bhemε yě ngú amət amem.

42 Tëndu nywəp enə néchí nyaka chí nywəp enen bo Israel bákə ntonɔti béchwε ndũ nywəp neywěmæet enap, ne mbənyunε nnem enə nébhiki sap nyaka nekə, Joséf ne Nikodéməs bárók bábhémε Yesu are.

20

*Yesu apεtnsem ndũ nepém
(Mt 28.1-8; Mk 16.1-8; Lk 24.1-12)*

¹ Nywəp neywěmæet bo Israel néfueré nóκό, María mmə etək Mágdala afa ne neyinywəp arək ndũ nnem Yesu. Aghó bé mánánj bábíñírí ntay enen nechi anyũ nnem báfére.

² María afa ye arək ntiét ntiét ntá Símun Píta ne nkoŋo Yesu áchák ane Yesu ákónó nyaka, arem be, “Báféré Yesu Acha ndũ nnem ne sébhíkí riŋi nebhuet ane bárónj bábhúré yi.”

³ Píta afú ye ne nkoŋo anefú wu, báfá, béré rónj ndũ nnem.

⁴ Báre rónj ntiëntiét, ke nkoŋo anefú wu ajet acha Píta. Ayambi aghaka ndũ nnem.

⁵ Akuri amík. Asá nókó amík awu amem, aghó bebhók ésienden are ke ake chwe amem.

⁶ Símun Píta mmu ákóno yi ansem áchwóbhé nókó ndũ nnem, afuét, arək amem, aghó bebhók ésienden ebhə are bhúré.

⁷ Aghó nden ane mánébhé nyaka ntí Yesu ne yə nkwo. Ne nden eyə ebhak aywi nebhuet kekúrí nenep.

⁸ Ke nkoŋo anefú wu ane ayambi áchwóbhé ndũ nnem achwe amem nkwo, aghó ne amík, anoko.

⁹ Kpáte mpok yə, bə bábhiki re jwi nyaka mmem ndũ enyiŋ ene Ekáti Mandem érémé bé Yesu abhəŋ bepetnsem ndũ nepém.

¹⁰ Bakoŋo Yesu bhə bápətnsem ndũ beket ebhap.

*Yesu abhesi ntá María ane etək Magdala
(Mt 28.9-10; Mk 16.9-11)*

¹¹ Ke María ate nepaka nnem andi nəkə kebho, ne ené yí ábhuet bedi, akuri amík, aguép amík awu amem nnem.

¹² Aghó bəángel Mandem bati apay chókó ne nden pépép amuet ndũ nebhuet ane bábhúré nyaka Yesu. Amət abhak ndũ nebhuet ntí ywi achi nyaka. Achák ndũ nebhuet bekak.

13 Bárém ntá María βε, “Mmá, ḡdi yi?” María akεμε bhḡ βε, “Chi ḗti báféré Acha bárḡn ne yi, ne mbíkí rīnī ebhak ενε bábháré yi.”

14 Arémé nókó nó, ayibhiri mm̄et aghó Yesu téé, ke yi kerīnī βε chi yi.

15 Yesu arem ntá yi βε, “Mma, ḡdi yi? Ḷyàḡ agha?” Ndũ María ákáysi bé chí mmu ane áyīnī nki, arem ntá yi βε, “Eta, mbák ófére yi, ghatí mé ebhak ενε óbháré yi bé ndók nsot yí.”

16 Yesu arem βε, “María!” María ayibhiri mm̄et arem ndũ eyḡn bo Israel βε, “Rabóni!” [Nḡ chí “Ntḡn”].

17 Yesu arem ntá yi βε, “Kékem me, mbḡnyune mbíkí re rḡn amfay ntá Etaya. Ke dók ntá bḡmaya ghatí bhḡ bé m̄petnsem ntá Etaya, ne etayeka. Ntá Mandem awa, ne Mandem ayweka.”

18 María mm̄ etḡk Mágdala arḡk aghati bakonḡ Yesu βε, “Ngḡ Yesu Acha.” Ne aghati bhḡ m̄enyīn ebhen Yesu aghati yi.

Yesu abhesi ntá bakonḡ bhi

(Mt 28.16-20; Mk 16.14-18; Lk 24.36-49)

19 Egháká nókó beku ndũ nkúbhé nywḡbhé neyw̄m̄et εnḡ, bakonḡ Yesu bábhak amem eket émḡt ne babhīnywḡp femfé ndu báchay bḡbati bo Israel. Yesu arḡk ate bó besí, arem βε, “Kpák ámbák ne bhe.”

20 Arém nókó nḡ, atḡn bḡ amḡ yi ne mbeápak eyi. Bakonḡ abhi bájwí ne maḡák ndu bágḡhó Yesu Acha.

21 Yesu ap̄et arem βε, “Kpák ámbák ne bhe! Nkúbhé mbḡ enyũ Etaya átó me, ke nchí tó be.”

22 Yesu árémé nókó nó, af̄ep bhḡ ḗyú, arem βε, “Dḡ ka Efḡḡ Bedyere ámbák ne bhe.

23 Mbák mǎmfónórí mmu bebú ebhi, Mandem nkwə áfonori yi. Mbák bábhíki fonori bebú mmu, béròp yi anti.”

Tómás arem be mbák yi akhíkí ghə Yesu amík apú noko

24 Nkoño Yesu amot ndū abhen bati byo ne apay, ane áká nnyén be Tomás, nə chí efák, apú nyaka ne bati, mpok Yesu átwó.

25 Tomás átémérí nókó bhə, béré ghati yi be, “Séghə Yesu Acha.” Ke yi akeme bhə be, “Kpáte ngó ne amík bebhé-mpi yí amə, ntək bhó ne senə awə, mbát awó ndū tambe ywi mpú noko.”

26 Efééré nókó manywəp ánem, bakoño Yesu bápét babhak anywəp ndū ebhuet amot. Tomás abhak ne bhə. Babhinywəp ábhák femfé, Yé nə, Yesu atwó, ate nenti enap, arem be, “Kpák ámbák ne bhe.”

27 Arem ye ntá Tomás be, “Tók berin ebhen bechi ndu amó ya ne kenəámə eke ghə. Sá awó fá ndū tambe wa. Képepe makati. Bák mmu ane ánoko!”

28 Tomás akeme yí be, “Acha ne Mandem awa!”

29 Yesu arem ntá yi be, “Onókó mbənyune óghó me ne amík? Eri echa ntá bo abhen mánoko yəndu bábhíkí ghó ne amík.”

Nti ane Jñn ásinjé ekáti-ne

30 Yesu akə nyaka beyă menyinjé maknkay béchák besí bakoño bhi, ebhén bábhíkí sin amem ekáti ene.

31 Básin menyin ebhen béchí amem ekáti ene be menkwak be mánókó be Yesu ke achi Mpeme Mandem afyé nyaka bariəp be átò, Mmə Mandem.

Νε βέ ndũ mǎnókó yí, mǎmbónη νεπέμ ndũ nnyén eni.

21

Yesu abhesi ntá bakoηo bhi

¹ Ετάρé nóκó, Yesu apεt atón mmεet ntá bakoηo bhi. Ndónη yɔ, εbhák chi nepaka Manyu Tibérias.

* Séngó enyũ yi atón nyaka mmεet ntá yap.

² Símun Píta ne Tɔmás anε bábhìηi be efák, ne Natániel anε áfú Kána atú Gálili, ne bǔ Sebedi bati apay, ne bakoηo Yesu báchák bati apay bachi nyaka ndũ nebhεet amɔt.

³ Símun Píta arem be, “Mě̀ròη anyén ne ási.” Bakoηo Yesu báchák bárém be, “Séròη ne wɔ.” Bó bárók básót áchwí, báré gháp anyén amem áchwí wu beti menkem ndu bekem nsi, ke yěnyìη bóke kém.

⁴ Ndu mban ákàηari, Yesu ate nepakányén. Yě nɔ, bakoηo bhi kerìηi be chi yi.

⁵ Yesu arem ntá yap be, “Bǔbha, bǎkem nsi?” Bákémε yi be, “Ae.”

⁶ Aghati bhɔ be, “Ghép ká asi εbhe awónem áchwí, chòη mǎnkém nsi.” Bághép asi εbhe awónem. Beyǎ nsi ekwen, kpát échá bhó beyǎ beyǎ nkáp εbhi.

⁷ Nkoηo anε Yesu ákóηó nyaka arem ntá Píta be, “Chi Acha!” Píta ághókó nóκó be chi Yesu Acha, asɔt nden ayi afyé amεet, adók, akwen amem manyu. Aféré nyaka yɔ amεet ndu bekeu betik.

⁸ Ke bakoηo abhen báróbhé amem áchwí báré nok bekoηo yi angòkònyén, mánja nòkɔ beyǎ nkáp

* **21:1** Nkúbhé Manyu Gálili ke bábhìηi nyaka bé Manyu Tibérias.

ane ajwi nɔ ne nsi. Nebhuet ane báfú bérɔŋ angɔkɔnyén ke sap. Abhak mbɔ bayat besa betay.

⁹ Bákó nókó ebhi baghɔ ngo ane bábháyítí ne bakiri. Nsi ebhak arɛ. Brɛt nkwo abhak arɛ.

¹⁰ Yesu arem be, “Tʷó ká, ne mbɔk nsi eyɔ nɔ bákémé.”

¹¹ Píta arɔk ndu áchwí, aya beyä nkáp, akó ebhi ne wu. Ajwí ne nsi εgho ebhak besa tándramɔt nsem byo ne éráτ. Ke yëndu nsi eyɔ éyá nɔ, ási kedakati.

¹² Yesu arem ntá yap be, “Tʷó nyié ká nenyíé.” Ke yě nkoŋo amɔt kemɔ bebherɛp yi be, “Ŋchí agha?” Báríní be chí Yesu Acha.

¹³ Yesu asɔt brét achyɛ bhɔ. Akɛ enyumɔt ne nsi.

¹⁴ Ndɔŋ ayɔ abhak ane ajwi erat ené Yesu átónó mmuet ntá bakoŋo bhi, bebho ndũ mpok ane yi ápérɛnsem ndũ nepém.

Yesu aya Píta amuet

¹⁵ Mányiɛ nókó nenyíé, Yesu arem ntá Símun Píta be, “Símun, mmǎ Jñn, ɔkɔŋ me ɔchá mɛnyiyi ebhen-ɛ?” Símun akeme be, “Eɛ, Acha, ɔríní bé nkɔŋ wɔ.” Yesu arem be, “Ne bǎbághónómén ayá.”

¹⁶ Bėjwí ndɔŋ epay, Yesu arem be, “Símun, mmǎ Jñn, ɔkɔŋ me?” Símun akeme be, “Eɛ, Acha, ɔríní bé nkɔŋ wɔ.” Yesu arem be, “Babhɛri nɔkɔ bághónómén aya.”

¹⁷ Bėjwí ndɔŋ éráτ, Yesu arem be, “Símun, mmǎ Jñn, ɔkɔŋ me?” Píta abé nti mbɔnyunɛ Yesu ábherɛp yi enyiyi ɛɛ émɔt ndɔŋ éráτ. Ekɛ, aghati Yesu be, “Acha, ɔríní yěntiki enyiyi, ɔríní bé nkɔŋ wɔ.” Yesu arem be, “Ne bághónómén aya.”

18 Tetēter, mpok óchí esakámu, ore gwót mmuet, óndak yēntiki ebhak ené ókónó. Ke mpok ókókó, chəŋ ónjon amó amfay, mmu achák amfyε wó nden amuet, ansot wə andak ebhak ene óbhíkí kəŋ berəŋ.”

19 Yesu arem nó betəŋ enyū newú enen Píta ábhónó bégu ndu bechye Mandem kenókó. Yesu arem ye ntá Píta be, “Konó mé.”

Yesu ne nkoŋo ywi achak

20 Píta ayibhiri mmuet aghó nkoŋo ane Yesu ákónó ndu ákəŋo bhó ansəm. Nkoŋo wu ke ághókó nyaka amuet Yesu mpok mányìè nenyíé, ne yí wu ke ábhébhé nyaka Yesu be, “Acha, agha áti chəŋ wə?”

21 Píta ághó nókó yi, abher Yesu be, “Acha, ná ne ane?”

22 Yesu arem be, “Mbák mēyaŋ bé yi wu ambak nepém te mpetnsem, eyə éyíní wó ná? Konó mé!”

23 Enyiyi ene Yesu árémé, étáká nenti bəŋkwə be nkoŋo Yesu wu abhíkí bhəŋ bégu. Ke, sayri sayri, Yesu abhíkí ghati nyaka Píta be Jñn apu gú. Arem chi be, “Mbák mēyán be yi áké gú té mpetnsem, eyə éyíní wó ná?”

24 Nkoŋo Yesu wu ke ághàti bhese menyiyi ebhen, ne yi ke ásíní bhə amik. Ne séríní bé enyiyi ene yí árəm echi tetep.

Ngwénti kəpi

25 Yesu akə nyaka beyă menyiyi bechak. Mbə básíní bó menkem amik émət émət, nkáysí bé mbə mmik nkem ajwí ne bekáti, kpáte mbək andəp.

Ekáti Nku Nkɔ

New Testament in Kenyang (CM:ken:Kenyang)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kenyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kenyang

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
0a400be4-2dfe-565d-bdea-5f3d59d48520